
September 2019

Ankestyrelsens årsredegørelse til Det Rådgi- vende Praksis- udvalg 2018

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

Hjemmeside: www.ast.dk

ISBN nr.: 978-87-7811-373-3

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1	DIREKTØRENS FORORD	4
KAPITEL 2	INDLEDNING	5
	Sammenfatning	5
	Om Det Rådgivende Praksisudvalg	7
KAPITEL 3	BEHANDLINGEN AF KLAGER OVER KOMMUNALE AFGØRELSER	9
	Udviklingen i perioden 2016-2018	9
	Kvaliteten i de trufne afgørelser	16
KAPITEL 4	PRAKSISKOORDINERING I 2018	18
	Praksisudvalgets drøftelser	18
	Principafgørelser	19
	Temamøder - de 1200 sager	25
	Praksisundersøgelser på det kommunale område	28
	Betalingskurser	31
	Formidlingsaktiviteter	32
	Udvikling og optimering af de praksiskoordinerende aktiviteter i 2018	33
	Planlagte praksiskoordinerende aktiviteter i 2019	35
BILAG 1	REALITETSBEHANDLEDE SAGER	37
BILAG 2	PRINCIPAFGØRELSER 2018 – BESKÆFTIGELSE SOMRÅDET	47
BILAG 3	PRINCIPAFGØRELSER 2018 – SOCIALOMRÅDET	50
BILAG 4	PRINCIPAFGØRELSER 2018 – DET KOMMUNALE BØRNEOMRÅDE	54

KAPITEL 1

Direktørens forord

Ankestyrelsen har en unik viden om det samlede social- og beskæftigelsesområde og spiller en central rolle i arbejdet med at sikre borgerne korrekte afgørelser.

Ankestyrelsen er nemlig både klage- og tilsynsmyndighed og vejledende myndighed. Vi bruger data og viden fra de omkring 55.000 sager, som styrelsen behandler hvert år til at styrke kvaliteten i førsteinstansernes afgørelser. Det gør vi blandt andet ved at fastlægge praksis i principmeddelelser og ved at afholde kurser, dialogmøder og målrettede læringsforløb i kommunerne. Det gør vi også ved at lave undersøgelser på velfærdsområdet.

Arbejdet med at sikre ensartet og korrekt behandling af borgerne sager landet over, kalder vi praksiskoordinering. Én gang om året udarbejder vi en redegørelse til Det Rådgivende Praksisudvalg om vores behandling af klagesager og praksiskoordinering.

Dette er Ankestyrelsens femte årlige redegørelse til det Rådgivende Praksisudvalg. Redegørelsen er behandlet på et møde i Det Rådgivende Praksisudvalg den 3. september 2019. Den giver en samlet status på klagesagsbehandlingen på det kommunale område og et indblik i Ankestyrelsens praksiskoordinerende aktiviteter i 2018.

Som det fremgår af redegørelsen, har Ankestyrelsen i 2018 udarbejdet en langsigtet strategi, der fastslår, at vores overordnede ambition er at skabe grundlaget for, at borgerne får den korrekte afgørelse - også i første instans.

Praksiskoordinering er derfor udpeget som et strategisk fokusområde for Ankestyrelsen, og vi har i 2018 iværksat en række nye praksiskoordinerende aktiviteter, og optimeret en række af de allerede eksisterende aktiviteter.

Det vigtige arbejde med at udvikle og optimere vores praksiskoordinering fortsætter her i 2019, så Ankestyrelsen i endnu højere grad kan bidrage til, at borgerne får en korrekt afgørelse allerede i første instans.

Ingeborg Gade
Direktør

KAPITEL 2

Indledning

SAMMENFATNING

Denne årsredegørelse handler om Ankestyrelsens sagsbehandling i klagesager over kommunalbestyrelsens afgørelser i 2018. Det er den femte årsredegørelse, vi udarbejder til [Det Rådgivende Praksisudvalg](#).

AFGJORTE SAGER

Flere afgjorte sager og stabil omgørelsesprocent

Ankestyrelsen afgjorde 29.000 kommunale sager på social- og beskæftigelsesområdet i 2018. Det var knap 600 flere sager, end vi afgjorde i 2017.

OMGØRELSES-
PROCENT

I gennemsnit omgjorde vi 30 procent af de 29.000 sager. Den samlede omgørelsesprocent var stabil sammenlignet med 2017. Variationen i omgørelsesprocenten mellem de forskellige områder ligner den, vi så i både 2016 og 2017. På sygedagpengeområdet og på almenboligloven var omgørelsesprocenten lavest og lå på 16 procent i 2018. Til sammenligning omgjorde vi 36 procent af alle sager på servicelovens område, der var det lovområde med den højeste omgørelsesprocent samme år.

Mere målrettet praksiskoordinering

Arbejdet med at sikre ensartet og korrekt behandling af borgernes sager landet over – praksiskoordinering – er et strategisk fokusområde i Ankestyrelsen. Vi har derfor i 2018 startet nye praksiskoordinerende aktiviteter op og optimeret nogle af vores eksisterende redskaber.

PRINCIP-
AFGØRELSER**Oprydning i principafgørelser**

I 2018 begyndte vi at rydde op i vores principafgørelser – dels sammenskrev vi principafgørelser og dels ophævede vi principafgørelser, hvor den vejledningsmæssige værdi ikke længe var til stede. Formålet er at opnå en styrket og tematiseret anvendelse af afgørelserne. Det arbejde fortsætter i 2019.

TEMAMØDER

I 2018 offentliggjorde vi 50 principafgørelser på det kommunale område. Heraf var 24 på beskæftigelsesområdet, 24 socialområdet og to på det kommunale børneområde. Dem har vi samlet bagest i redegørelsen fordelt på de tre områder.

Offentliggørelse af praksisnotater fra temamøder

På en række temamøder i 2018, hvor beskikkede medlemmer deltog, blev klagesager med et stort element af skøn behandlet. Her var der fokus på, om skønnet lå inden for lovgivningens rammer for udøvelsen af skønnet, og om skønnet var fo-

PRAKSIS- UNDERSØGELSER

retaget lovligt. Sagerne var ligeligt fordelt mellem det sociale og det beskæftigelsesmæssige område.

Til hvert temamøde udarbejder vi et praksisnotat om mødets aktuelle sagsområde eller tema. I 2018 besluttede vi, at vi fra 2. kvartal 2019 offentliggør praksisnotater fra møderne på vores [hjemmeside](#).

Forbedret formidling af praksisundersøgelser

Vi offentliggjorde to praksisundersøgelser i 2018: Én om kommunernes administration af det skærpede rådighedskrav i aktivloven. Og én om dækning af merudgifter til børn og unge med funktionsnedsættelse eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. I 2018 besluttede vi at forbedre formidlingen af vores praksisundersøgelser med eksempler på sager og anbefalinger. Vi besluttede også, at der fremadrettet skal offentliggøres en pixi-udgave af vores undersøgelser med de centrale resultater. Det nye koncept bliver anvendt og evalueret i 2019.

KURSER

Øget tilfredshed med vores betalingskurser

I 2018 afholdt vi 42 åbne betalingskurser bl.a. målrettet kommunale sagsbehandlere, hvilket var lidt færre end i 2017 - 981 personer deltog på et åbent kursus i 2018. Vi afholdt også 20 kurser, hvor indholdet var skræddersyet til den enkelte kommunes behov. Evalueringer viste, at 94 procent af deltagerne enten var meget tilfredse eller tilfredse med vores undervisere. Det er en stigning i tilfredsheden på tre procentpoint sammenlignet med 2017.

NYT REDSKAB TIL KOMMUNERNE

Længerevarende læringsforløb

Vi er fra 2018 begyndt at udbyde længerevarende læringsforløb til kommuner, der henvender sig og ønsker særligt skræddersyede forløb. Alle dele af forløbet er baseret på Ankestyrelsens juridiske praksis. Forløbet indeholder blandt andet en juridisk gennemgang af et antal sager, undervisning, sparring og udarbejdelse af en best practice guide. Formålet er at sikre, at kommunernes sagsbehandling lever op til loven. Længerevarende læringsforløb "skræddersys" i dialog med kommunen, og kan vare op til et år afhængigt af kommunens mål og ønsker for forløbet.

OPTIMERING AF WWW.AST.DK

Ankestyrelsens hjemmeside

Endelig har vi i 2018 optimeret vores hjemmeside som kommunikationskanal i forhold til førsteinstanser og i forhold til borgere med en sag i Ankestyrelsen. Via 'én indgang til myndigheder' samler vi løbende informationer og tilbud, der kan gavne og styrke den kommunale sagsbehandling.

OM DET RÅDGIVENDE PRAKSISUDVALG

I henhold til retssikkerhedslovens § 80 har Ankestyrelsen nedsat et centralt rådgivende praksisudvalg. Udvalget skal:

- Følge og rådgive Ankestyrelsen om den koordinering af praksis, Ankestyrelsen har pligt til at foretage
- Rådgive Ankestyrelsen om kriteriet for udvælgelse af de op til 1.200 klagesager, der bliver behandlet med deltagelse af beskikkede medlemmer¹
- Rådgive om behov for særlige indsatsområder på baggrund af kvalitetsmålinger af de kommunale afgørelser, Ankestyrelsen behandler som ankeinstans
- Rådgive om generel formidling og vejlede om Ankestyrelsens praksis
- Behandle Ankestyrelsens årlige redegørelse til udvalget om sagsbehandlingen i klagesager over kommunalbestyrelsens afgørelser.

Medlemmer af udvalget

Direktøren for Ankestyrelsen er formand for Det Rådgivende Praksisudvalg. De øvrige medlemmer bliver udpeget af Ankestyrelsen efter indstilling fra henholdsvis Kommunernes Landsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd og Danske Handicaporganisationer.

Medlemmer af udvalget i 2018

Ankestyrelsens direktør Ingeborg Gade var formand for udvalget.

De øvrige medlemmer af udvalget var:

- Kommunernes Landsforening (KL) – specialkonsulent Ellen Sveistrup Dahl
- Dansk Arbejdsgiverforening (DA) – chefkonsulent Maria Bille Høegh
- Landsorganisationen i Danmark (LO) – konsulent Christian Sølyst
- Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF) – konsulent Jette Høy Danske Handicaporganisationer (DH)
- Landsformand Heidi Thamestrup, Landsforeningen Autisme.

¹ Retssikkerhedslovens § 52c, stk. 2 og 59a, stk. 3.

Om Ankestyrelsen

Ankestyrelsen er en administrativ myndighed under Social- og Indenrigsministeriet, der blandt andet afgør klagesager om

- kommunernes afgørelser på det sociale og beskæftigelsesmæssige område
- afgørelser fra Udbetaling Danmark om sociale ydelser
- afgørelser på børneområdet
- sager om arbejdsskader og arbejdsmiljø
- sager om arbejdsløshedsforsikring

I alt afgjorde Ankestyrelsen i 2018 omkring 55.000 sager.

Ankestyrelsen leverer også sekretariatsbistand til seks selvstændige nævn. Det er Arbejdsmiljøklagenævnet, Adoptionsnævnet, Ligebehandlingsnævnet, Klagenævnet for Specialundervisning, Psykolognævnet og Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Den 1. april 2017 fik Ankestyrelsen ansvaret for Det Regionale og kommunale tilsyn.

Herudover yder Ankestyrelsen også sekretariatsbistand til Det Rådgivende Praksisudvalg.

Ankestyrelsens afgørelse af sager er uafhængig af instrukser og udtalelser fra myndigheder eller andre. Dermed minder Ankestyrelsen om en domstol for klager.

Ankestyrelsen er også ansvarlig for at koordinere kommunernes praksis på social- og beskæftigelsesområdet. Det gør vi blandt andet ved at udsende principafgørelser, gennemføre undersøgelser af kommunernes sagsbehandling og praksis, yde rådgivning til kommunerne og tilbyde undervisning.

Ankestyrelsen har kontorer i København, Aalborg og Ringsted.

Læs mere om Ankestyrelsen på www.ast.dk.

KAPITEL 3

Behandlingen af klager over kommunale afgørelser

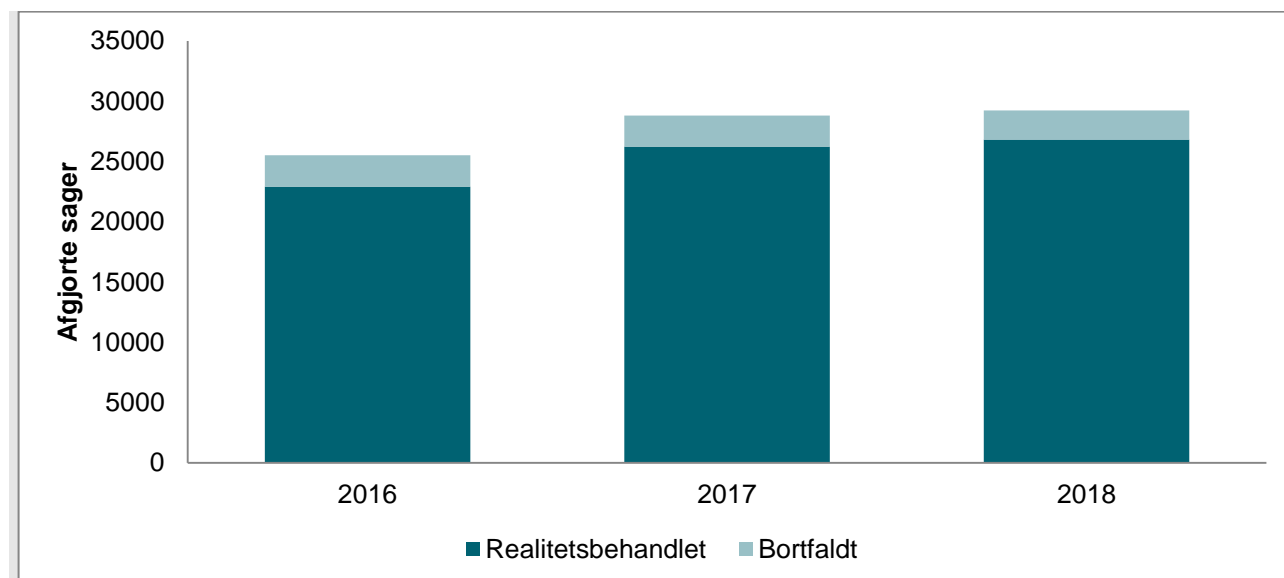
UDVIKLINGEN I PERIODEN 2016-2018

29.000 SAGER AFGJORT I 2018

To procent stigning i antallet af afgjorte sager i 2018

I 2018 afgjorde Ankestyrelsen omkring 29.000 sager² på det kommunale område, jf. figur 2.1. Af det samlede antal sager blev godt 26.800 realitetsbehandlet. Det vil sige, at de blev stadfæstet, ændret/ophævet eller hjemvist. De resterende sager bortfaldt – eksempelvis fordi klagefristen var overskredet, eller fordi borgeren trak sin klage tilbage.

FIGUR 2.1 ANTAL AFGJORTE SAGER 2016-2018

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Tallene findes på ast.dk tabel ANKEAST5.

I 2018 har Ankestyrelsen realitetsbehandlet knap 600 flere sager end i 2017, hvilket svarer til en stigning på to procent.

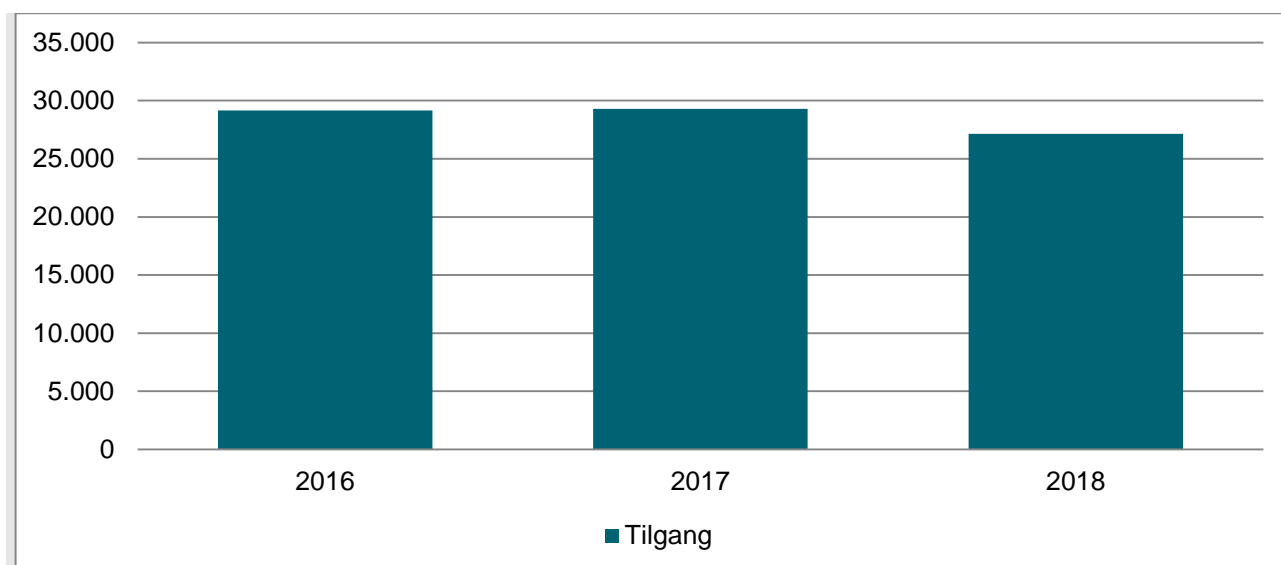
FALD I INDKOMNE SAGER PÅ KNA OTTE PROCENT

Fald i antallet af indkomne klager i 2018

Ankestyrelsen har i 2018 oplevet et fald i antallet af indkomne sager, jf. figur 2.2. Niveauet i 2018 var på knap 27.200 sager, hvilket er et fald på ca. 2.100 sager sammenlignet med 2017. Det svarer til en nedgang i antallet af indkommende sager på knap otte procent.

² Heri indgår udelukkende afgørelser på social- og beskæftigelsesområdet og det kommunale børneområde. Som det fremgår på side 7 afgjorde hele Ankestyrelsen omkring 55.000 afgørelser i alt i 2018, hvilket blandt andet inkluderer arbejdsskadeområdet.

FIGUR 2.2 TILGANG AF SAGER 2016-2018

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

**VI BEHANDLER
FLEST SAGER OM
SERVICE- OG
AKTIVLOVEN**

Afgjorte sager efter lovområde

Servicebogen og lov om aktiv socialpolitik (aktivloven) er de lovområder, hvor Ankestyrelsen i 2018 behandlede flest klagesager, jf. tabel 2.1.

TABEL 2.1 AFGJORTE SAGER EFTER LOVOMRÅDE, 2016-2018, ANTAL OG PROCENT

	2016		2017		2018	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Serviceoven	8.967	35	11.068	38	10.512	36
Lov om aktiv socialpolitik	7.440	29	9.089	32	9.542	33
Sygedagpengeloven	5.626	22	4.714	16	4.629	16
Lov om aktiv beskæftigelsesindsats	1.396	5	1.706	6	2.223	8
Lov om social pension	868	3	934	3	1.163	4
Andre love	696	3	810	3	685	2
Lov om almene boliger	238	1	288	1	282	1
Lov om højeste, mellemste førtids- pension m.fl.	199	1	132	0	128	0
Boligstøtteloven	87	0	73	0	78	0
Afgjorte sager i alt	25.517	100	28.814	100	29.242	100
Heraf:						
Bortfaldne	2.592	10	2.584	9	2.432	8
Realitetsbehandlede sager	22.925	90	26.230	91	26.810	92

Note: "Andre Love" er en samlet kategori for følgende love: Dagtilbudsloven, Seniorjobloven, Integrationsloven, Repareringsloven, Fleksydelsesloven, Lov om kompensation til handicappede i erhverv og Kontantydelsesloven.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Tallene findes ved beregninger foretaget på data fra ast.dk tabel ANKE-AST5.

Andelen af sager afgjort efter serviceoven er faldet fra 38 procent i 2017 til 36 procent i 2018, men udgjorde fortsat det største område i 2018. Aktivloven udgjorde 33 procent i 2018. De øvrige områder udgjorde sammenlagt de resterende 31 procent.

OMGØRELSES- PROCENT PÅ 30 PROCENT

Omgørelsesprocenten forsat 30 procent

I 2018 omgjorde Ankestyrelsen 30 procent af de realitetsbehandlede sager. Dette niveau svarer til niveauet i 2017, jf. tabel 2.2.

TABEL 2.2 REALITETSBEHANDLEDE SAGER EFTER UDFALD, 2016-2018, ANTAL OG OMGØRELSES-PROCENT

År	Stadfæstet		Ændret/Ophævet		Hjemvist		Realitetsbehand- lede sager	Omgørelses- procent
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent		
2016	16.216	71	2.986	13	3.723	16	22.925	29
2017	18.375	70	3.145	12	4.710	18	26.230	30
2018	18.639	70	3.736	14	4.435	17	26.810	30

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Tallene findes ved beregninger foretaget på data fra ast.dk tabel ANKE-AST5.

Tallet dækker over forskydninger, hvor andelen af de realitetsbehandlede sager, der er ændret eller ophævet, er steget med to procentpoint fra at udgøre 12 procent i 2017 til at udgøre 14 procent i 2018. Andelen af sager, vi hjemviste i 2018, er derimod faldet med et enkelt procentpoint fra 18 procent i 2017 til 17 procent i 2018.

OMGØRELSES-PROCENT

Omgørelsesprocenten er beregnet som andelen af realitetsbehandlede sager, Ankestyrelsen enten ændrer, ophæver eller hjemviser. Der medregnes dermed ikke sager, Ankestyrelsen afviser eller sager, der bortfalder.

Da der på nogle sagsområder er forholdsvis få sager, vil omgørelsesprocenten tilsvarende være baseret på forholdsvis få sager. Tallene skal derfor tolkes varsomt.

SERVICELOVEN OG AKTIVLOVEN HAVDE HØJESTE OMGØRELSES- PROCENTER

STOR VARIATION I UDFALDET MELLEM LOVOMRÅDER

Serviceloven og aktivloven var i 2018 de to lovområder med den højeste omgørelsesprocent, hhv. 36 og 35 procent, jf. tabel 2.3. For de øvrige områder var den gennemsnitlige omgørelsesprocent 21 procent samme år.

Af tabel 2.3 fremgår også den procentvise fordeling af de realitetsbehandlede sagers udfald i 2018 fordelt på de enkelte lovområder. På lovområderne for almenboligloven og sygedagpengeloven stadfæstede vi 84 procent af afgørelserne samme år.

Lov om aktiv socialpolitik havde med 22 procent den største andel af sager der blev ændret eller ophævet i 2018.

TABEL 2.3 REALITETSBEHANDLEDE SAGER EFTER LOVOMRÅDE OG UDFALD, 2018, ANTAL OG PROCENT

	Stadfæstet		Ændret/ Ophævet		Hjemvist		Realitetsbe- handlede sager	Omgørel- sesprocent
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent		
Serviceoven	6.200	64	872	9	2.610	27	9.682	36
Lov om aktiv socialpoli- tik	5.624	65	1.871	22	1.146	13	8.641	35
Lov om aktiv beskæfti- gelsesindsats	1.514	73	378	18	176	9	2.068	27
Andre love	447	74	90	15	66	11	603	26
Lov om højeste, mel- lemste førtidspension m.fl.	85	75	9	8	20	18	114	25
Boligstøtteleven	56	77	3	4	14	19	73	23
Lov om social pension	885	83	49	5	135	13	1.069	17
Sygedagpengeloven	3.606	84	464	11	227	5	4.297	16
Almenboligloven	222	84	0	0	41	16	263	16
Sager i alt	18.639	70	3.736	14	4.435	17	26.810	30

Note: 'Andre love' er en samlet kategori for følgende love: Dagtilbudsloven, Seniorjobloven, Integrationsloven, Repareringsloven, Lov om kompensation til handicappede i erhverv, Fleksydelsesloven og Kontantydelsesloven.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem. Tallene findes ved beregninger foretaget på data fra ast.dk tabel ANKE-AST5.

UDVIKLINGEN I OMGØRELSES- PROCENTEN I PERIODEN 2016-2018

Udviklingen over tid i omgørelsesprocenten for de enkelte lov-områder er opgjort i tabel 2.4. Her fremgår det, at andelen af sager, der blev omgjort vedrørende boligstøtteleven, var faldet betydeligt fra 36 procent i 2016, til 29 procent i 2017 og til 23 procent i 2018. Det er dog vigtigt at holde sig for øje, at der er tale om et lille sagsområde, hvorved få sager kan føre til relativt store udsving i omgørelsesprocenten.

Udviklingen i omgørelsesprocenten for sager vedrørende lov om aktiv beskæftigelsesindsats steg seks procentpoint til 27 procent i 2018 efter at have ligget stabilt på 21 procent i 2016 og 2017.

Omgørelsesprocenten for serviceloven lå i 2018 på 36 procent. Sammenlignet med 2017 var der tale om et fald på to procentpoint. Omgørelsesprocenten for aktivloven, der er det område, hvor vi i 2018 afgjorde næst flest sager, lå i 2018 på 35 procent. Sammenlignet med 2017 var der tale om en stigning på fire procentpoint, mens omgørelsesprocenten i 2016 lå på 36 procent.

TABEL 2.4 OMGØRELSESPROCENT EFTER LOVOMRÅDE – PERIODEN 2016 TIL 2018

	2016	2017	2018
Serviceoven	37	38	36
Lov om aktiv socialpolitik	36	31	35
Lov om aktiv beskæftigelsesindsats	21	21	27
Andre love	30	30	26
Lov om højeste, mellemste førtidspension m.fl.	21	25	25
Boligstøtteloven	35	29	23
Lov om social pension	16	16	17
Sygedagpengeloven	14	15	16
Almenboligloven	16	15	16
Den gennemsnitlige omgørelsesprocent	29	30	30

Note: 'Andre love' er en samlet kategori for følgende love: Dagtilbudsloven, Seniorjobloven, Integrationsloven, Repareringsloven, Lov om kompensation til handicappede i erhverv, Fleksydelsesloven og Kontantydelsesloven.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Tallene findes ved beregninger foretaget på data fra ast.dk tabel ANKE-AST7.

Udviklingen i sagsbehandlingstiden

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for klagesager over kommunernes afgørelser på social- og beskæftigelsesområdet er steget over de seneste tre år fra 4,2 måneder i 2016 til 4,7 måneder i 2017 og 4,8 måneder i 2018, jf. tabel 2.5. Stigningen i sagsbehandlingstiden i 2018 skyldes, at Ankestyrelsen i 2018 genoptog en række gamle sager.³ Sagsbehandlingstiden for en genoptaget sag tæller fra den dag, sagen oprindeligt blev påklaget.

³ Over halvdelen af de sager, Ankestyrelsen genoptog i 2018, var på sygedagpengesområdet. Sagerne blev genoptaget på baggrund af en dom fra Østre Landsret i maj 2018, som fastlægger en ny praksis for afgørelser efter sygedagpengelovens § 7 om arbejdsdygtighed. Når vi genoptog en sag i 2018, regnede vi sagsbehandlingstiden fra den dag, sagen oprindeligt var blevet påklaget. Det medførte meget lange sagsbehandlingstider for genoptagne sager. Denne praksis havde stor indvirkning på den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Vi har ændret denne praksis fra 2019. Ifølge vores nye praksis vil en genoptaget sag først tælle fra den dag, sagen er blevet genoptaget, og dermed ikke længere fra den oprindelige klagedato.

SAGSBEHANDLINGSTIDEN ER FALDET I 2018

'LIGGETID'

Hvis man tager de genoptagne sager ud af beregningen, var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2018 til sammenligning 4,6 måneder, hvilket var lidt lavere end i 2017. Det gør sig også gældende tilbage i tiden.

Den gennemsnitlige liggetid for sagerne steg i 2018, hvilket også skyldtes de genoptagne sager. Hvis man tager de genoptagne sager ud af beregningen, får vi for 2018 en gennemsnitlig liggetid på 2,9 måneder, hvilket er en lavere gennemsnitlig liggetid, end vi havde i både 2016 og 2017.

HVAD ER LIGGETID?

Liggetider er et tal for, hvor længe de sager, som Ankestyrelsen har modtaget, har verseret (ligget) i styrelsen. Det handler altså kun om sager, der endnu ikke er afgjort.

Man kan sige, at liggetiden er det gennemsnitlige antal måneder, som ikke-afgjorte sager har ventet på en afgørelse.

Vi beregner liggetiden som et gennemsnit af liggetiderne for alle sager ved udgangen af det pågældende år.

TABEL 2.5 GENNEMSNITLIG SAGSBEHANDLINGSTID OG LIGGETID I MÅNEDER, 2016-2018

År	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid i måneder	Gennemsnitlig liggetid i måneder	Realitetsbehandlede sager
2016	4,4	3,0	22.925
2017	4,7	3,1	26.230
2018	4,8*	3,6*	26.810

* Sagsbehandlingstiden og liggetiden i 2018 var kunstig høj på grund af, at Ankestyrelsen har genoptaget en række allerede afgjorte sager. Når vi i 2018 genoptog en sag, regnede vi sagsbehandlingstiden fra den dag, sagen oprindeligt blev påklaget. Denne praksis medførte lange sagsbehandlingstider for genoptagne sager, hvilket også havde stor indvirkning på den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Vi har ændret denne praksis fra 2019. Ifølge vores nye praksis vil en genoptaget sag først tælle fra den dag, sagen er blevet genoptaget, og dermed ikke længere fra den oprindelige klagedato.

Når man tager de genoptagne sager ud af ovenstående beregning, udgjorde den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2018 4,6 måneder, hvis gennemsnitlige liggetid udgjorde 2,9 måneder samme år.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

KVALITETEN I DE TRUFNE AFGØRELSER

Ankestyrelsens interne kvalitetsmåling

Ankestyrelsen lægger afgørende vægt på kvalitet ved behandlingen af klagesagerne. Det er vores mål, at klageren føler sig godt behandlet - uanset om klageren får medhold i sin klage eller ej. Siden 1993 har vi foretaget en årlig, tværgående kvalitetsmåling af et udvalg af afgjorte sager (dog med undtagelse af 2017).

Formålet med kvalitetsmålingen er at udvikle og øge kvaliteten i vores sagsbehandling og service over for borgerne og andre interessenter. Vi stiler mod at træffe korrekte afgørelser, at sikre hurtig sagsbehandling og kommunikere klart.

Ved kvalitetsmålingen i 2018 indgik 259 tilfældigt udvalgte sager fra Ankestyrelsens sagsområder, herunder social- og beskæftigelsesområderne og arbejdsskadesager. Vi målte sagerne på i alt syv punkter, som indgik vægtet i det samlede resultat.

De syv punkter var:

1. Begrundelse,
2. klagebemærkninger,
3. regler,
4. afgørelsens rigtighed,
5. klarhed/forståelighed,
6. helhedsindtryk og
7. kritikemneord.

I 2018 målte vi for første gang også, om vi har registreret vores behandling af spørgsmål om formelle sagsbehandlingsfejl korrekt. Ankestyrelsen skal påse, at førsteinstanserne overholder de forvaltningsretlige procesregler. Overholder førsteinstanserne ikke disse formelle regler, skal vi kritisere det i vores afgørelse. Vi registrerer dette som "kritikemneord".

Styrelsens samlede kvalitetstal var 92,8 i 2018. I 2016 var kvalitetstallet til sammenligning 92,3, og i 2015 var kvalitetstallet 88,9.

Kvalitetsmålingen i 2018 viste, at afgørelserne generelt er velbegrundende, klare og forståelige, og at helhedsindtrykket er godt, men at vi skal have fokus på begrundelser og regelhenvisninger.

Sager indbragt for Folketingets Ombudsmand

Folketingets Ombudsmand oplyste i sin årsberetning for 2018, at Ankestyrelsen i 2018 havde fire sager, hvor Ombudsmanden udtalte kritik af Ankestyrelsen. I én af disse fire sager havde

**259 TILFÆLDIGT
UDVALGTE SAGER
INDGIK**

**KVALITETSTALLET
VAR 92,8
PROCENT I 2018**

Ankestyrelsen begået en væsentlig fejl i sagsbehandlingen, der fik betydning for resultatet af sagen. Ankestyrelsen genoptog og behandlede sagen igen. Ved den nye behandling blev der rettet op på den skete fejl. Ombudsmanden anførte imidlertid, at det ikke er nok at rette fejlen. Ankestyrelsen skal som myndighed også give borgeren en forklaring på fejlen og i visse tilfælde beklage. Det følger af god forvaltningsskik.

Ankestyrelsen er en af de myndigheder, som Ombudsmanden modtager allerflest henvendelser fra borgere om. I 2018 var antallet af henvendelser 575. Tilsynet med regionerne og kommunerne fik kritik i én af deres 22 sager hos Ombudsmanden. Ombudsmanden kritiserede den generelle sagsbehandlingstid for tilsynets sager om aktindsigt. Ankestyrelsens seks nævn fik ingen kritik.

Sager indbragt for domstolene

Ankestyrelsen fik i 2018 medhold i 92 procent af de sager, hvor Ankestyrelsen var sagsøgt og som blev prøvet ved domstolene. Medholdelsesprocenten lå i 2017 på samme niveau.

Praksiskoordinering i 2018

En af Ankestyrelsens kerneopgaver er at sikre borgernes retssikkerhed ved at koordinere praksis på landsplan, så borgernes sager bliver behandlet ens på tværs af kommunerne. Ud over behandlingen af klager fra borgere bidrager Ankestyrelsen til koordinering af kommunernes praksis ved for eksempel:

- at udsende principafgørelser i sager med principiel eller generel betydning for tilsvarende sager i kommunerne
- at give konkret vejledning til kommunerne i form af vejledninger, telefonisk rådgivning, undervisningstilbud og temamøder
- at gennemføre praksisundersøgelser og
- at bidrage til benchmarking af kommunerne via nøgletal og statistik.

PRAKSISUDVALGETS DRØFTELSE

Det Rådgivende Praksisudvalg har afholdt to møder i 2018. Her har følgende temaer været på dagsordenen:

- Gennemgang af Ankestyrelsens praksiskoordinerende aktiviteter i 2017.
- Orientering om handlingsplan for Ankestyrelsens praksiskoordinering på kort og længere sigt.
- Første erfaringer med varslingsordningen.⁴
- [Ankestyrelsens strategi 2018-2022](#).
- Orientering om genoptagelsessager som følge af en ny principafgørelse, der ændrer Ankestyrelsens tidligere praksis om, at myndigheder kan afgøre sager om arbejdsdygtighed med tilbagevirkende kraft.⁵

DRØFTELSE I UDVALGET

⁴ Fra den 1. januar 2018 skal landets kommuner varsle borgere om, hvis en afgørelse betyder nedsættelse eller ophør af hjælp. Varslingen gælder i forhold til nogle bestemmelser i serviceloven, og borgeren skal have besked mindst 14 uger før. Ordningen er beskrevet i servicelovens § 3 a.

⁵ Østre Landsrets dom af 4. maj 2018. Principafgørelse 40-18 fastlægger Ankestyrelsens praksis efter dommen.

**I 2018 OFFENT-
LIGGJORDE VI 50
PRINCIP-
AFGØRELSE PÅ
DET KOMMUNALE
OMRÅDE**

**HVAD ER EN
PRINCIP-
AFGØRELSE?**

- Lov nr. 553 af 29. juni 2018 om ressourceforløb og dokumentationskrav for førtidspension.⁶
- Drøftelse af forslag til fremtidige praksisundersøgelser.
- Ankestatistikken for 2018 og Ankestyrelsens brug heraf.

Udvalget er også blevet orienteret om Ankestyrelsens dialog- og undervisningsaktiviteter, ligesom de temamøderne er blevet vendt, herunder udvalgets ønsker til hvilke typer af sager, udvalget fremadrettet gerne ser behandlet på temamøder.

PRINCIPAFGØRELSE⁷

Ankestyrelsen har i 2018 offentliggjort i alt 50 principafgørelser på det kommunale område.⁸ De fordelte sig på

- 24 principafgørelser på beskæftigelsesområdet,
- 24 principafgørelser på socialområdet og
- to principafgørelser på det kommunale børneområde.

I bilag 2, 3 og 4 er der tre samlede oversigter fordelt på beskæftigelse-, social- og det kommunale børneområde over de principielle afgørelser i 2018 med afsæt i, hvorfor Ankestyrelsen har valgt at antage sagerne til principiel behandling.

GENERELT OM PRINCIPAFGØRELSE

Principafgørelser er en meddelelse om afgørelser af sager med principiel eller generel betydning. Principafgørelser er bindende retskilder, som kommuner og øvrige underinstanser skal bruge ved afgørelser i tilsvarende sager.

Ankestyrelsen vurderer selv, om en afgørelse er så principiel eller generel, at den skal udsendes som en principafgørelse. En sag er eksempelvis egnet, hvis det fremgår af sagen, at der er tvivl om, hvorvidt en lovregel er anvendt rigtigt. Der er typisk også behov for at præcisere praksis på nye lovområder.

Parterne i sagen bliver ikke informeret om, at deres sag bliver offentliggjort som en principafgørelse, da det sker i

⁶ Loven trådte i kraft 1. juni 2018 og indebærer en lempelse af reglerne for, hvornår man kan få førtidspension.

⁷ En offentliggjort principafgørelse kaldes også en principmeddelelse. Principmeddelelsen kan indeholde flere principielle afgørelser.

⁸ De i alt 50 principafgørelser dækker over henholdsvis 33 principielt behandlede sager på beskæftigelsesområdet, 40 principielt behandlede sager på socialområdet og tre principielt behandlede sager på det kommunale børneområde.

anonymiseret form. Alle principafgørelser er offentlige og fremgår af [Ankestyrelsens principdatabase](#) og Retsinformation. Ankestyrelsen udsender jævnligt de seneste principafgørelser via nyhedsmails.

Alle principielle sager bliver afgjort med deltagelse af beskikkede medlemmer. Inden sagen bliver behandlet og afgjort enten på et ankemøde eller et møde i Beskæftigelsesudvalget, har Ankestyrelsen sørget for at inddrage synspunkter fra alle relevante afdelinger i Ankestyrelsen. På den måde tilstræber vi ensartethed, koordination og videndeling i sagsbehandlingen på tværs af Ankestyrelsen.

To eksempler på principafgørelser fra 2018

Som eksempler på spørgsmål, vi har valgt at behandle principielt i 2018, vil vi her gennemgå to afgørelser, nemlig

- én sag fra det sociale område om beregning af tabt arbejdsfortjeneste, når modtageren er selvstændigt erhvervsdrivende og
- én sag fra beskæftigelsesområdet, der tager stilling til grænserne mellem ressourceforløb og førtidspension som følge af en lovændring den 1. juni 2018.

Sagen om beregning af tabt arbejdsfortjeneste, når modtageren er selvstændigt erhvervsdrivende - principafgørelse 59-18

BAGGRUNDEN FOR PRINCIPAFGØRELSE 59-18

Forældre kan få dækket et indtægtstab, de har, fordi de passer et barn i hjemmet, hvis indtægtstabet og pasningsbehovet er en følge af, at barnet har en betydelig og varig funktionsnedsættelse.

Formålet med dækning af tabt arbejdsfortjeneste er, at den forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste, som hovedregel bliver stillet økonomisk, som om vedkommende stadig tjente en løn selv. Derfor er det, kommunerne skal lægge til grund for beregningen, det beløb, som vedkommende havde til rådighed til forsørgelse af familien og sig selv før overgangen til tabt arbejdsfortjeneste.

En virksomheds økonomiske forhold kan variere meget over en periode. Det gælder både inden for samme regnskabsår, men også inden for en længere årrække. Et over- eller underskud i en enkelt periode (år) er ikke nødvendigvis udtryk for virksomhedens indtjeningsevne. Fx kan en virksomhed, der producerer fødevarer, være påvirket af muligheden for at få råvarer. Fælles for alle typer af selvstændig virksomhed er, at der kan være udsving i økonomien, så den erhvervsdrivende i de gode år må spare op til dårligere år.

Det er baggrunden for, at der fx i reglerne om fastsættelse af børnebidrag og reglerne om tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med arbejdsskader, er fastsat, at kommunen normalt skal tage udgangspunkt i de seneste tre års regnskaber, når der er tale om selvstændigt erhvervsdrivende.

Der er ingen regler, som direkte regulerer spørgsmålet om, hvordan beregningsgrundlaget for den tabte arbejdsfortjeneste skal fastsættes for selvstændigt erhvervsdrivende.

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt for at opstille retningslinjer for, hvad kommunerne skal tage udgangspunkt i ved beregningen af tabt arbejdsfortjeneste for selvstændigt erhvervsdrivende.

PRINCIPAFGØ- RELSE 59-18

I principafgørelse [59-18](#) fastslår Ankestyrelsen, at grundlaget for den tabte arbejdsfortjeneste skal beregnes på baggrund af, hvad der er retvisende for modtagerens indtjeningsevne. Når forældre er selvstændigt erhvervsdrivende, kan kommunen derfor ikke blot se på den månedlige indtægt lige før overgangen til tabt arbejdsfortjeneste. Det skyldes, at en virksomheds indtægter, omkostninger og arbejdsopgaver ofte varierer en del over tid.

Når der skal tages stilling til beregningen af tabt arbejdsfortjeneste til forældre, som er selvstændigt erhvervsdrivende, kan kommunen tage udgangspunkt i den gennemsnitlige årsindtægt, efter fradrag af afskrivninger, men før renter, for de seneste tre år før overgangen til tabt arbejdsfortjeneste.

Hvis der er oplysninger i sagen, som tyder på, at de seneste tre års indtægter i virksomheden ikke er retvisende, skal kommunen tage stilling til, om udgangspunktet skal fraviges, og om kommunen i stedet skal tage udgangspunkt i flere eller færre år. Den indtægt, som ydelsesmodtageren har haft i det år, hvor vedkommende overgår til tabt arbejdsfortjeneste, kan kommunen også tillægge betydning.

I kommunens vurdering af, om udgangspunktet om et gennemsnit af de seneste tre års indtægt skal fraviges, kan følgende momenter indgå:

- Virksomhedens art og størrelse
- Virksomhedens resultater i årene før overgangen til tabt arbejdsfortjeneste
- Varige ændringer i op- eller nedadgående retning af virksomhedens indtjeningsevne
- Ydelsesmodtagerens arbejdsopgaver i virksomheden og værdien af arbejdsindsatsen
- Eventuelle medejerers, medarbejdende ægtefællers eller andre ansattes indsats i virksomheden og indvirkning på virksomhedens resultat og overskud
- Øvrige interne og eksterne forhold.

Ankestyrelsen fastslår også i afgørelsen, hvornår en person er selvstændigt erhvervsdrivende, og hvornår en person er lønmodtager. Vi har i den forbindelse taget udgangspunkt i SKATs definitioner heraf.

FASTSÆTNING AF BEREGNINGS- GRUNDLAG FOR NYSTARTEDE VIRKSOMHEDER

Desuden behandler afgørelsen spørgsmålet om, hvordan beregningsgrundlaget skal fastsættes, når der er tale om nystartede virksomheder. Hvis der er tale om en nystartet virksomhed, som endnu ikke har opnået et overskud, kan der ikke findes et retvisende udgangspunkt ved at se på en nystartet

PRINCIPAFGØ- RELSE 58-18

virksomheds indtægter. Når der er tale om en nystartet virksomhed, skal kommunen derfor beregne den tabte arbejdsfortjeneste med udgangspunkt i den indtægt, ydelsesmodtageren havde før starten af den selvstændige virksomhed. Det er en konkret vurdering, hvornår en virksomhed er nystartet.

Sagen om grænserne mellem ressourceforløb og førtidspension som følge af lovændring den 1. juni 2018 - principafgørelse 58-18

BAGGRUNDEN FOR PRINCIPAFGØRELSE 58-18

Principafgørelse [58-18](#) tager stilling til grænserne mellem ressourceforløb og førtidspension efter en lovændring den 1. juni 2018. Principafgørelsen afklarer, hvornår der er et udviklingsperspektiv i forhold til en borgers arbejdsevne, herunder hvornår der er en realistisk forventning om, at borgeren kan drage nytte af indsatsen og på sigt forbedre sin situation og blive i stand til at deltage på arbejdsmarkedet, fx i et fleksjob.

Et ressourceforløb gives til personer med komplekse problemer og er relevant, når der er et udviklingsperspektiv i forhold til personens arbejdsevne. Er det dokumenteret, eller er det på grund af særlige forhold helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i et ressourceforløb, skal et ressourceforløb ikke iværksættes. Ressourceforløb skal kun iværksættes, når der kan peges på indsatser, hvor der er en realistisk forventning om, at borgeren kan drage nytte af indsatsen og på sigt forbedre sin situation og blive i stand til at deltage på arbejdsmarkedet, fx i et fleksjob.

Det betyder, at kommunen skal visitere til ressourceforløb, hvis der på sigt er en mulighed for, at borgerens arbejdsevne kan blive udviklet i en sådan grad, at borgeren vil kunne blive i stand til at have indtægtsgivende arbejde i form af ordinære timer eller i et fleksjob, eventuelt efter gennemførelse af en uddannelse. Er dette ikke tilfældet, skal kommunen vurdere, om der i stedet skal indledes en sag om førtidspension. Det betyder også, at det ikke er tilstrækkeligt til at være i målgruppen for et ressourceforløb, at det ikke kan udelukkes, at arbejdsevnen kan udvikles i forløbet. Der skal positivt kunne peges på et udviklingsperspektiv i forhold til borgerens arbejdsevne.

Førtidspension tilkendes personer, hvis arbejdsevne er varigt nedsat i et sådant omfang, at den pågældende ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, herunder i et fleksjob. Det skal være dokumenteret eller på grund af særlige forhold helt åbenbart, at den pågældendes arbejdsevne ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb, ressourceforløb eller aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre foranstaltninger.

Kravet om dokumentation betyder, at kommunen skal sikre, at ressourceforløb iværksættes i de sager, hvor det er relevant. En borger skal som udgangspunkt have deltaget i mindst ét ressourceforløb, før kommunen kan tilkende førtidspension. Kommunen skal dog tilkende førtidspension, selvom der ikke er gennemført et ressourceforløb, hvis det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan udvikles.

I principafgørelse [58-18](#) fastslår Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, at:

**EKSEMPLER HVOR
DER IKKE ER ET
UDVIKLINGS-
PERSPEKTIV**

Der ikke er et udviklingsperspektiv for borgerens arbejdsevne, når fx:

- der ikke er muligheder for bedring af borgerens meget dårlige helbredstilstand,
- der ikke er muligheder for bedring af borgerens meget ringe funktionsevne,
- det enten er dokumenteret eller på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved iværksættelse af udviklende og afklarende forløb,
- der peges på tiltag, som udelukkende har sigte på forbedring af borgerens livskvalitet.

**EKSEMPLER HVOR
DER ER ET
UDVIKLINGS-
PERSPEKTIV**

Der er et udviklingsperspektiv for borgerens arbejdsevne, når fx:

- der er relevante behandlingsmuligheder,
- borgerens arbejdsevne ikke er afklaret og prøvet udviklet i forhold til det brede arbejdsmarked under hensyntagen til borgerens skånebehov og funktionsniveau,
- manglende iværksættelse af afklaringsforløb ikke alene er udtryk for borgerens arbejdsevne, men også skyldes andre årsager, fx borgerens motivation,
- det er relevant at overveje, bl.a. om der er behov for mentor, funktionsevnebeskrivelse i hjemmet og/eller hjælpemidler.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg fastslog i fire sager, at der ikke var et udviklingsperspektiv for borgerens arbejdsevne, og at borgeren havde ret til førtidspension.

I én sag fastslog udvalget, at sagen skulle forelægges for rehabiliteringsteamet, hvorefter kommunen skulle træffe en ny afgørelse.

I den sidste sag fastslog udvalget, at der var et udviklingsperspektiv for borgerens arbejdsevne, og at borgeren derfor skulle have et ressourceforløb.

TEMAMØDER - DE 1200 SAGER

Et af formålene med temamøderne, som blev indført ved anke-reformen i 2013, var at bevare lægmandselementet og de beskikkede medlemmers indsigt i og indflydelse på behandlingen af kommunale sager. Derfor deltager de beskikkede medlemmer på ankemøderne og i Beskæftigelsesudvalget - ikke kun i behandlingen af de principelle sager, men også i behandlingen af op til 1.200 klagesager på det kommunale område. Omkring 800 sager bliver forelagt ved skriftlig votering, og omkring 400 sager bliver mødebehandlet. Temasagerne bliver ligeligt fordelt mellem det sociale og det beskæftigelsesmæssige område.

Efter anbefaling fra udvalget er sagerne i første omgang udvalgt, så de bredt dækker de sagstyper, Ankestyrelsen behandler. Sagerne bliver samlet, så de beskikkede medlemmer får forelagt en samling af samme sagstype eller temaer. Sagerne bliver forelagt med en sagsgennemgang, udkast til afgørelse og relevante akter fra sagen. Vi udsender et praksisnotat om det sagsområde eller tema, som skal behandles, til de beskikkede medlemmer før mødet eller den skriftlige votering. Praksisnotatet handler om det sagsområde eller det tema, der skal behandles på mødet.

De sager, der behandles på temamøderne, er sager med et stort element af skøn. Det vil sige som ikke er principielle, men kan danne grundlag for vurderinger af skønnets anvendelse i de konkrete sager.

Det, der tages stilling til på mødet, er, om det skøn, kommunen har foretaget i sagen, ligger inden for lovgivningens rammer for udøvelsen af skønnet, og om skønnet er foretaget lovligt.

**BEHANDLER IKKE-
PRINCIPIELLE
SAGER MED ET
STORT ELEMENT
AF SKØN**

Nedenfor gennemgår vi et temamøde på beskæftigelsesområdet om formue og et temamøde på socialområdet om ældre- og handicapvenlige boliger og plejeboliger.

Temamøde om formue

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg behandlede på et temamøde i oktober 2018 38 sager om, hvornår en ydelsesansøgers formue er forbrugt, og hvornår den må anses for at være bevaret, selv om der er sket en overførsel til en anden. På samme temamøde blev fire sager behandlet principielt (offentliggjort som p-afgørelse [52-18](#)) med henblik på en tydeligere belysning af praksis på området.

REGLEN OM FORMUE I AKTIVLOVEN

Reglen om formue i § 14 i aktivloven indebærer, at kommunen ikke kan yde hjælp i form af kontanthjælp, uddannelseshjælp, integrationsydelse, supplement til brøkpension og særlig støtte til høje boligudgifter, hvis borgeren har formue, der kan dække forsørgelsen. Det er en betingelse for, at kommunen kan give afslag på hjælp eller, at kommunen kan standse hjælpen, at formuen ikke er forbrugt, men er i behold og til rådighed for borgeren.

ANKESTYRELSENS PRAKSIS

Ankestyrelsens praksis

De sager, der blev behandlet principielt på mødet, belyste følgende praksis, som vi anvender i Ankestyrelsens behandling af de sager, der handler om, hvornår en ydelsesansøgers formue er forbrugt, og hvornår den må anses for at være bevaret, selv om der er sket en overførsel til en anden:

Hvis et beløb er hævet kontant, er udgangspunktet, at beløbet fortsat er til rådighed til forsørgelse. Borgeren har dog mulighed for at dokumentere eller sandsynliggøre, at en kontant formue er forbrugt. Det kan eksempelvis være i form af en kvittering fra modtageren eller udskrift fra modtagerens konto, der dokumenterer, at beløbet er indsat på modtagerens konto i forbindelse med betalingen. Andre konkrete forhold kan dog også dokumentere eller sandsynliggøre forbruget.

Hvis formuen er forbrugt, vil der være ret til udbetaling af hjælp. Hvis formuen er forbrugt uforsvarligt, vil hjælpen kunne udbetales med tilbagebetalingspligt. Hvis et beløb er overført til en konto, der ikke tilhører borgeren, er udgangspunktet, at beløbet ikke længere er til rådighed til forsørgelse.

Kommunen kan dog konkret vurdere, at borgeren har bevaret rådigheden over formuen. I det tilfælde vil der ikke være ret til udbetaling af hjælp – heller ikke med tilbagebetalingspligt. De tilfælde, hvor kommunen kan vurdere, at formuen er bevaret, må begrænse sig til de tilfælde, hvor formuen må kunne forventes tilbageført fra den person, den er overført til. Det vil som udgangspunkt være overførsler, der er sket proforma. Det vil sige, hvor det underliggende forhold, der er overført i henhold til (gældsforhold eller gaveforhold), ikke er reelt. Det vil særligt være tilfældet, hvis overførslen er sket til en person, som borgeren har en personlig relation til på et tidspunkt, hvor borgeren får hjælp eller må forvente at få brug for hjælp til forsørgelse, og borgerens forklaring om overførslen ikke kan dokumenteres eller sandsynliggøres.

Ved vurderingen af transaktioner mellem børn og forældre vil det være et element ved vurderingen af, om rådigheden er bevaret, at forældre har forsørgelsespligt over for deres børn under 18 år, og at personer under 18 år ikke kan stifte gæld. Det skal dokumenteres eller sandsynliggøres, at der er givet penge fra långiver til borgeren, og at det var hensigten, at pengene skulle tilbagebetales. Et lånedokument kan ikke stå alene men kan være et element ved kommunens vurdering af, om der foreligger et gældsforhold.

Temamøde om ældre- og handicapvenlige boliger og plejeboliger

Ankestyrelsen behandlede på et tematiseret ankemøde i februar 2018 32 klagesager om ældre- og handicapvenlig bolig og otte klagesager om plejebolig.

Ældre- og handicapvenlige boliger efter almenboligloven omfatter boliger til ældre borgere og borgere med handicap, herunder borgere med betydelig og varigt nedsat psykisk og fysisk funktionsevne. Ældre- og handicapboliger har ikke tilknyttet plejepersonale eller tilhørende servicearealer. Plejeboliger efter almenboligloven og serviceloven er boliger, der har tilknyttet plejepersonale og er rettet mod borgere med et omfattende behov for pleje.

For begge boligformer er det afgørende for, om borgeren kan visiteres til boligen, om borgeren opfylder den pågældende kommunes kriterier for visitation. Alle klagesagerne omhandlede derfor spørgsmålet om, hvorvidt borgeren havde ret til en ældre- og handicapvenlig bolig eller plejebolig.

I 37 af klagesagerne blev kommunens afgørelse stadfæstet, mens tre klagesager blev hjemvist til fornyet behandling i kommunen, da oplysningsgrundlaget var utilstrækkeligt.

EKSEMPEL PÅ EN AF DE MØDEBEHANDLEDE SAGER

Borgeren led af en medfødt hjertefejl, overvægt, diabetes og dårligt knæ. Borgeren var visiteret til rehabiliterende hjælp til praktiske opgaver og rengøring, men klarede selv personlig hygiejne mv.

Borgeren havde svært ved at komme ud af boligen, men havde ifølge oplysninger i sagen ikke behov for en specialindrettet handicapvenlig bolig. Borgeren opfyldte derfor ikke kommunens kriterier for en ældrebolig.

Ankestyrelsen stadfæstede kommunens afgørelse om afslag på en ældrebolig.

PRAKSISUNDERSØGELSER PÅ DET KOMMUNALE OMRÅDE

Ankestyrelsen gennemfører en række undersøgelser af kommunernes ikke-påklagede afgørelser på social- og beskæftigelsesområdet. Disse kaldes *praksisundersøgelser* og bliver gennemført som led i Ankestyrelsens pligt til at sikre, at kommunerne træffer korrekte afgørelser. Praksisundersøgelserne er skrevet med læring for øje. Alle offentliggjorte praksisundersøgelser fremgår af www.ast.dk.

RETSSIKKERHEDSLOVENS §§ 76 OG 79

Retssikkerhedslovens § 76 beskriver Ankestyrelsens pligt til at koordinere og følge praksis i kommuner og jobcentre og vejlede om praksis.

Det følger herefter af § 79, at Ankestyrelsen som led i opgaven efter § 76 kan indhente konkrete sager fra kommunerne til gennemsyn.

Retssikkerhedslovens §§ 76 og 79 udgør grundlaget for, at Ankestyrelsen gennemfører praksisundersøgelser og kan indhente konkrete afgørelser til brug herfor.

**TO PRAKSIS-
UNDERSØGELSER
OFFENTLIGGJORT
I 2018 PÅ BE-
SKÆFTIGELSES-
OG SOCIAL-
OMRÅDET**

Offentliggjorte praksisundersøgelser i 2018

Ankestyrelsen har gennemført en praksisundersøgelse i 2018 på beskæftigelsesområdet om 225-timersreglen og en praksis-

undersøgelse på socialområdet om dækning af merudgifter efter servicelovens § 41.

Her følger et kort uddrag om de to praksisundersøgelser samt udvalgte resultater og anbefalinger.

1. Praksisundersøgelse af 225-timersreglen

BAGGRUND FOR PRAKSISUNDERSØGELSEN OM 225-TIMERS REGLEN

I november 2015 indgik regeringen (Venstre) og Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti aftalen om "Et kontanthjælpssystem, hvor det kan betale sig at arbejde – Jobreform fase I". Aftalen omfattede en række forslag, herunder indførelsen af et skærpet rådighedskrav. Reglerne i aktivloven om et skærpet rådighedskrav for modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse fik virkning fra den 1. oktober 2016. Reglerne om det skærpede rådighedskrav kaldes også *225-timersreglen*.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at Beskæftigelsesministeriet ville anmode Ankestyrelsen om at gennemføre en praksisundersøgelse i 2017/2018 af kommunernes administration af 225-timersreglen.

Ankestyrelsen gennemførte en praksisundersøgelse af kommunernes administration af 225-timersreglen for Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR).

I praksisundersøgelsen undersøgte vi følgende tre centrale områder af kommunernes administration af 225-timersreglen:

- Kommunernes administration af undtagelsesbestemelsen i aktivlovens § 13 f, stk. 9 (78 sager)
- Kommunernes administration af aktivlovens § 13 f, stk. 12, nr. 1 om forlængelse af optjeningsperioden på grund af sygdom, og nr. 6 om forlængelse af optjeningsperioden på grund af ordinær uddannelse, anden uddannelse m.v. (29 sager)
- Kommunernes vurderinger af, hvorvidt der er tale om ordinært og ustøttet arbejde, jf. § 13 f, stk. 1, nr. 2, stk. 3, nr. 2, og stk. 6, nr. 2 (10 sager).

I sagsgennemgangen indgik 123 sager fra 11 udvalgte kommuner.

225-TIMERS REGLEN

225-timers reglen er et skærpet rådighedskrav for modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse, som fik virkning fra den 1. oktober 2016.

Udvalgte resultater af praksisundersøgelsen

Sagsgennemgangen viste blandt andet, at Ankestyrelsen var enig i kommunens vurdering i 55 ud af 78 sager om undtagelsesbestemmelsen i aktivlovens § 13 f, stk. 9. I syv sager vurderede vi, at kommunens vurdering var forkert. Oplysninger i disse sager førte til et andet resultat, end det kommunen havde skønnet. På grund af manglende oplysninger i 16 sager kunne vi ikke vurdere, om kommunens vurdering var korrekt eller ej. Vi anbefalede blandt andet, at kommunerne er opmærksomme på at foretage en løbende vurdering efter § 13 f, stk. 9, når borgeren er aktivitetsparat, uanset om borgeren er undtaget fra 225-timersreglen eller ej. Desuden anbefalede vi, at kommunerne oplyser sagen tilstrækkeligt til, at der kan blive foretaget en løbende vurdering af borgerens aktuelle arbejdssevne.

I 20 ud af 21 sager, som handlede om § 13 f, stk. 12, nr. 1, vurderede vi, at der var tilstrækkelig dokumentation for den sygdom, der havde ført til forlængelse af optjeningsperioden. Til gengæld vurderede vi i ni ud af de 16 sager, hvor kommunen havde truffet afgørelse om nedsættelse eller bortfald af hjælpen, at kommunen ikke havde forlænget optjeningsperioden korrekt.⁹ Heri indgik både sager om § 13 f, stk. 12, nr. 1 og nr. 6. I seks sager var forlængelsen sket korrekt. Vi anbefalede blandt andet, at kommunerne løbende følger op på, om borgeren har haft perioder med sygdom eller ordinær uddannelse m.v., som optjeningsperioden skal forlænges med samt, at kommunerne skal være opmærksomme på, at optjeningsperioden skal forlænges med antallet af dage, hvor borgeren har været omfattet af en af forlængelsesgrundene i § 13 f, stk. 12.

I samtlige 10 sager om ordinært og ustøttet arbejde vurderede vi, at kommunens vurdering af, at der er tale om ordinært og ustøttet arbejde, var korrekt. Vi anbefalede, at kommunerne er opmærksomme på at undersøge arbejdet nærmere i sager, hvor der er begrundet tvivl om, hvorvidt der er tale om omgåelse af 225-timersreglen.

[Hent publikationen](#)

2. Dækning af merudgifter efter servicelovens § 41

Børne- og Socialministeriet bad Ankestyrelsen om at gennemføre en praksisundersøgelse om dækning af merudgifter til børn og unge med funktionsnedsættelse eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse efter § 41 i serviceloven.

Formålet med praksisundersøgelsen var at belyse kommunernes anvendelse af bestemmelsen. Dette har betydning for, om forældre til børn og unge med funktionsnedsættelse eller ind-

⁹ En forklaring på den høje andel af sager, hvor kommunen ikke har forlænget optjeningsperioden korrekt, kan være, at Ankestyrelsen på tidspunktet for afslutningen af praksisundersøgelsen ikke havde offentliggjort praksis om forlængelse af optjeningsperioden.

gribende kronisk eller langvarig lidelse modtager den nødvendige hjælp til dækning af de merudgifter, som følge af barnets eller den unges funktionsnedsættelse/lidelse.

Praksisundersøgelsen var baseret på en sagsgennemgang af 50 sager fra 10 udvalgte kommuner. Der indgik 20 afgørelser om førstegangsbevilling og 30 afgørelser om opfølgning.

Udvalgte resultater af praksisundersøgelsen

Sagsgennemgangen viste blandt andet, at i 32 af 50 sager var alle dele af den gennemgåede afgørelse i overensstemmelse med regler og praksis. I 14 sager var alle dele af den gennemgåede afgørelse derimod ikke i overensstemmelse med regler og praksis, og sagen ville derfor være blevet ændret, ophævet eller hjemvist, hvis den var blevet påklaget. I de resterende fire sager var en del af afgørelsen i overensstemmelse med regler og praksis, mens en del ikke var. I 19 afgørelser eller dele af afgørelserne var kommunens begrundelse mangelfuld. Vi anbefalede blandt andet kommunerne at redegøre for de konkrete oplysninger, som var afgørende for resultatet, og ikke alene henvise til oplysningskilden i afgørelsen. Vi anbefalede også kommunerne at redegøre for sammenligningsgrundlaget og de forhold, som var bestemmende for resultatet.

[Hent publikationen](#)

BETALINGSKURSER

Som følge af en tiltagende efterspørgsel fra kommunerne efter grundlæggende introduktion til lovgivningen på konkrete lovområder har Ankestyrelsen siden andet halvår 2015 udbudt en række betalingskurser. Kurserne er primært rettet mod kommunerne, men vi gennemfører også kurser for fx ansatte i fagforeninger.

Betalingskurserne omhandler udvalgte lovområder, og er et tilbud, der ligger ud over Ankestyrelsens generelle vejledningsforpligtelse. Udover åbne kurser tilbyder vi også skræddersyede kurser, fx efter anmodning fra en kommune eller en fagforening. Kurserne tager udgangspunkt i vores viden fra de konkrete klagesager. Deltagerafgiften dækker de udgifter, vi har i forbindelse med planlægning, gennemførelse og efterbearbejdning. Underviserne på vores betalingskurser er erfarne medarbejdere med en omfattende viden om de lovområder, vi administrerer. Vi har kompetenceudviklet underviserne i form af blandt andet formidlingskurser for både nye og øvede undervisere.

Status for 2018

I 2018 gennemførte vi 42 åbne kurser og 20 skræddersyede heldagskurser. Desuden afholdte vi 17 oplæg/undervisning af kortere varighed. I alt deltog 981 personer på et åbent kursus.

ØGET TILFREDSHED I 2018

Hertil kommer flere hundrede personer, som deltog på et af de skræddersyede kurser. Sammenlignet med 2017 gennemførte vi i 2018 lidt færre åbne kurser, men til gengæld gennemførte vi flere skræddersyede kurser end i 2017.

Vi har blandt andet undervist kommunerne i:

- Arbejdsevnen i ressourceforløb, fleksjob og førtidspension
- Støtte til køb af bil
- Særlig støtte (efter aktivlovens § 34)
- Sygedagpengelovens regler om uarbejdsdygtighed, re- vurdering og forlængelse
- 225 timers reglen i aktivloven
- Inhabilitet og aktindsigt hos kommuner og regioner.

Deltagernes tilfredshed er steget i 2018

65 procent af deltagerne på de åbne kurser har evalueret undervisningen. 94 procent var meget tilfredse eller tilfredse med det faglige indhold på de åbne kurser. Til sammenligning lå dette tal på 90 procent i 2017, hvorfor tilfredsheden var fire procentpoint højere i 2018. 95 procent var samlet set tilfredse eller meget tilfredse med kurset. Til sammenligning lå dette tal på 91 procent i 2017, hvorfor tilfredsheden var fire procentpoint højere i 2018. 94 procent var tilfredse eller meget tilfredse med underviserne. Til sammenligning var 91 procent tilfredse eller meget tilfredse med underviserne i 2017, hvorfor der var tale om en stigning på tre procentpoint i 2018.

Planlagte betalingskurser i 2019

For 2019 har vi et omfattende [kursuskatalog](#), der dækker samtlige af vores fagområder. Som noget nyt vil vi fra 2019 også tilbyde kommunerne læringsforløb, hvor vi kombinerer gennemgang af konkrete sager med blandt andet undervisning.

FORMIDLINGSAKTIVITETER

En af Ankestyrelsens vigtigste opgaver er at vejlede om praksis, jf. retssikkerhedslovens § 76.

Vores formidlingsaktiviteter bliver offentliggjort på www.ast.dk.

I 2018 har vi gennemført en lang række formidlingsaktiviteter for kommuner, styrelser, interesseorganisationer og øvrige samarbejdspartnere på beskæftigelses- og socialområdet. Her følger nogle eksempler:

**WORKSHOP OM
ANKESTYRLSENS
PRAKSIS-
KOORDINERENDE
VIRKSOMHED**

På *beskæftigelsesområdet* har vi blandt andet afholdt et dialogmøde med repræsentanter for rehabiliteringsteams i Region Hovedstaden. Vi har også holdt flere oplæg på sygedagpenge-netværksdage hos arbejdsmarkedskontorerne. Herudover har vi også deltaget i ERFA møder med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), Kommunernes Landsforening (KL) og fire kommuner om sygedagpengereformen.

På *socialområdet* har vi blandt andet afholdt en række ERFA møder med Udbetaling Danmark. Desuden har vi holdt oplæg for nogle kommuner om servicelovens §§ 83, 83 a og 85. Herudover har vi holdt oplæg for kommunerne om børnehandicapområdet.

Desuden har vi også afholdt en workshop om Ankestyrelsens praksiskoordinerende virksomhed. På baggrund af input fra kommunerne på workshoppen har vi evalueret vores praksis for dialogmøder med kommunerne. Dette arbejde har bl.a. betydet, at vi i 2019 som noget nyt tilbyder kommunerne en række dialogmøder med mulighed for tilmelding via vores hjemmeside. Du kan læse mere om disse sidst i årsredegørelsen.

UDVIKLING OG OPTIMERING AF DE PRAKSIS-KOORDINERENDE AKTIVITETER I 2018

Som nævnt indledningsvis har vi udarbejdet en [langsigtet strategi](#) for Ankestyrelsen for perioden 2018-2022.

Vores ambition er:

“Vi skaber grundlaget for, at borgerne får den korrekte afgørelse også i første instans. Derfor bidrager vi med effektiv sagsbehandling, praksiskoordinering, der virker, samfundsrelevant tilsyn og input fra praksis til lovgivning.”

Strategien dækker følgende tre områder, hvor vi har vurderet, at der er behov for og et stort potentiale i et nyt strategisk fokusområde for Ankestyrelsen:

1. Digitalisering,
2. Praksiskoordinering og
3. Det kommunale og regionale tilsyn.

I forhold til praksiskoordinering vil Ankestyrelsen som led i strategien:

- Være i dialog med førsteinstanserne, strukturere og formidle viden på en lettilgængelig måde og videreudvikle vores arbejde med praksisnær læring.

**ANKESTYRELSENS
AMBITION FOR
2018-2022**

KORTLÆGNING OG SAMMEN- SKRIVNING AF PRINCIP- AFGØRELSER

NYT KONCEPT FOR PRAKSISUN- DERSØGELSER

'ÉN INDGANG TIL MYNDIGHEDER'

LÆNGERE- VARENDE LÆRINGSFORLØB

- Målrette vores praksiskoordinerende indsats dér, hvor behovet er størst på baggrund af systematisk opsamling af data og dialog.
- Løbende stille vores viden til rådighed for overvejelser om regelforenklinger, præciseringer eller andre tiltag, som vil kunne bidrage til korrekt retsanvendelse på et givent område.
- Tilbyde juridisk vejledning i forhold til førsteinstansernes digitale sagsbehandlingsløsninger.

For at realisere strategien har vi i 2018 blandt andet iværksat følgende aktiviteter med fokus på koordinering af praksis:

Kortlægning og oprydning i principafgørelser

Et af de praksiskoordinerende projekter, vi har igangsat i 2018 for at realisere strategien, består af en kortlægning af Ankestyrelsens eksisterende principafgørelser. Formålet var at opnå en styrket og tematiseret brug af vores principafgørelser. Kortlægningen har ført til, at en lang række ældre principafgørelser, som ikke længere havde vejledningsværdi, er blevet ophævet. Desuden har vi sammenskrevet nogle af principafgørelserne for at samle praksis på nogle områder for at gøre den mere overskuelig. Dette arbejde fortsætter i 2019.

Udvikling af nyt koncept for praksisundersøgelser

Vi har i 2018 arbejdet med at forbedre den måde, vi formidler resultaterne af vores praksisundersøgelser på. Fokus i praksisundersøgelserne er på eksempler fra sagerne og tydelige anbefalinger til sagsbehandlerne. Vi har også udviklet en 'pixi-udgave', hvor sagsbehandlerne hurtigt kan få overblik over eksempler og anbefalinger. Vi vil evaluere det nye koncept for praksisundersøgelser i 2019.

Hjemmesideoptimering – 'én indgang til myndigheder'

Vi har i 2018 også optimeret vores hjemmeside – www.ast.dk – som kommunikationskanal i forhold til førsteinstanser og i forhold til borgere med en sag i Ankestyrelsen. Via 'én indgang til myndigheder' samler vi løbende informationer og tilbud, der kan gavne og styrke den kommunale sagsbehandling. Se også artiklen "Ny indgang til myndigheder – vi samler og deler viden" [her](#).

Længerevarende læringsforløb

Hvis kommunerne har behov for et særligt skræddersyet forløb, er vi fra 2018 begyndt at udbyde længerevarende læringsforløb til kommuner, der henvender sig. Alle dele af forløbet er baseret på Ankestyrelsens juridiske praksis. Forløbet indeholder blandt andet en juridisk gennemgang af et antal sager, undervisning, sparring og udarbejdelse af en best practice guide. Formålet er at sikre juridisk lovmedholdelighed i kommunernes sagsbehandling. Længerevarende læringsforløb

PRAKSIS- KOORDINERENDE INDSATSER VI ARBEJDER MED I 2019

SYSTEMATISK DATAOPSAMLING

OVERSIGT OVER PRAKSIS- KOORDINERENDE REDSKABER

DATADREVET UDVÆLGELSE AF PRINCIP- AFGØRELSE

WEBINARER

OFFENTLIG- GØRELSE AF PRAKSISNOTATER

'skræddersys' i dialog med kommunen og kan vare op til et år afhængigt af kommunens mål og ønsker for forløbet. Prisen afhænger af det konkrete forløb.

PLANLAGTE PRAKSISKOORDINERENDE AKTIVITETER I 2019

I 2019 fortsætter vi arbejdet med at øge anvendeligheden af de praksiskoordinerende aktiviteter med fokus på følgende:

- *Model for systematisk dataopsamling:* I 2019 udvikler vi en datadrevet model, som sammenstiller Ankestyrelsens samlede data fra vores sagsbehandling på en systematisk og overskuelig måde. Data skal bruges som udgangspunkt for at identificere mulige sagsområder til en mere målrettet praksiskoordinerende indsats. Modellen skal sikre en bedre effekt af styrelsens praksiskoordinerende aktiviteter, såvel som kursusaktiviteter. Vi udvikler også en oversigt over de praksiskoordinerende redskaber, Ankestyrelsen kan tage i brug, hvis der på baggrund af vores systematiske dataopsamling bliver identificeret sagsområder, hvor der er generelle udfordringer med sagsbehandlingen og/eller stor spredning på tværs af kommunerne.
- *Datadrevet udvælgelse af principafgørelser:* I 2019 udvikler vi en datadrevet og dialogbaseret model for udvælgelse af nye principafgørelser. Modellen skal medvirke til at sikre, at nye principmeddelelser er relevante og brugbare for kommunerne. Metoden skal indeholde faste kriterier for udvælgelse af principafgørelser.
- *Webinarer:* I 2019 gennemfører vi et pilotforsøg med webinarer. Vi vil fx afholde webinarer for de deltagende kommuner som opfølgning på praksisundersøgelser¹⁰, og som opfølgning på offentliggørelse af visse principmeddelelser. Målgruppen for webinarer er blandt andet kommunale chefer, fagspecialister og sagsbehandlere. Deltagerne kan se webinarer live fra deres computer, mobil eller tablet, og stille spørgsmål undervejs via en chatfunktion. Vi orienterer om kommende webinarer på vores hjemmeside, hvor også tilmelding forgår.
- *Offentliggørelse af praksisnotater fra temamøder på social- og beskæftigelsesområdet:* Til hvert temamøde, hvor der deltager beskikkede medlemmer, udarbejder vi et praksisnotat om det sagsområde eller tema, der skal behandles på

¹⁰ Webinarer er onlinekurser, hvor en medarbejder underviser eller orienterer direkte på nettet. Webinarerne vil blive optaget og offentliggjort på www.ast.dk.

NY DIALOG- STRUKTUR OG - NYT DIALOG- FORUM

mødet. Som noget nyt har vi fra 2. kvartal 2019 offentliggjort praksisnotater fra temamøder på www.ast.dk.

- *Ny dialogstruktur og nyt Dialogforum:* Vi udvikler en ny dialogstruktur med åben og uformel dialog med kommunerne. Udgangspunktet er aktuelle og relevante udfordringer i sagsbehandlingen. Der kan både være nye principafgørelser eller lovgivning, men vi vil også tilrettelægge møderne, så deltagerne kan komme med ønsker til emner, herunder til nye principafgørelser. Vi opretter også et Dialogforum med deltagelse af KL, Socialchefforeningen, Børne- og Kulturchefforeningen, kommunale repræsentanter udpeget af KKR¹¹ samt Ankestyrelsen. Formålet med dialogforummet er at drøfte kommunale problemstillinger, udfordringer og muligheder med henblik på at bidrage til at styrke kvaliteten i kommunernes myndighedsarbejde på social- og beskæftigelsesområdet.

ÅBNE DIALOG- MØDER

Åbne dialogmøder: På det specialiserede socialområde etablerer vi i 2019 åbne dialogmøder med kommunale mellemledere i 2. og 4. kvartal. Dialogmøderne bliver baseret på en model, vi har udviklet for 'det gode dialogmøde'. Fokus er på problemstillinger, der udspringer af klagesagerne og input til områder, hvor kommunerne oplever, at der er behov for nye principafgørelser.

¹¹ KKR er en del af KL's politiske organisation og er et samarbejde mellem kommunalbestyrelserne om retning og linje i de opgaver, hvor et samarbejde på tværs er en fordel. KL har ét KKR i hver region. Alle borgmestrene er fødte medlemmer af et af de i alt 5 KKR. Desuden er et antal kommunalbestyrelsesmedlemmer medlem af hvert KKR, så sammensætningen afspejler valgresultatet ved det seneste kommunalvalg i den pågældende region. Kilde: <https://www.kl.dk/politik/kkr/>.

BILAG 1

Realitetsbehandlede sager

	Stad- fæstet	Æn- dret/ ophæ- vet	Hjem- vist	Real- tets- behand- lede	Andel ændret	Andel hjem- vist	Omgørel- ses- procent
I alt	18.639	3.736	4.435	26.810	14	17	30
1 Serviceloven	6.200	872	2.610	9.682	9	27	36
1.1 Pasningstilbud, hjemmetræning m.m. §§ 32, 32a, 36, 39-40 + tilbagebetaling	24	16	22	62	26	35	61
1.2 Merudgiftsydelse § 41 + tilbagebetaling	812	124	411	1.347	9	31	40
1.3 Tabt arbejdsfor- tjeneste §§ 42, 43 + tilbagebetaling	485	211	363	1.059	20	34	54
1.4 Personlig hjælp og ledsagelse §§44, 45 + tilbagebetaling	105	33	110	248	13	44	58
1.5 Børn - foranstalt- ninger - §§ 52 stk. 3 nr. 1-9, 55 og 69 stk.1	85	27	56	168	16	33	49
1.6 Børn - samvær - § 71	457	46	86	589	8	15	22
1.7 Børn - økonomisk hjælp - § 52a	118	8	51	177	5	29	33
1.8 Børn - forældrebe- taling § 159	17	9	51	77	12	66	78
1.9 Børn - efterværn - §§ 68 og 76	69	24	23	116	21	20	41
1.10 Børn - økonomisk hjælp - § 11	22	1	12	35	3	34	37
1.11 Børn - andre be- stemmelser	127	30	56	213	14	26	40
1.12 Husvilde - § 80	9	0	1	10	0	10	10

	Stad- fæstet	Æn- dret/ ophæ- vet	Hjem- vist	Real- tets- behand- lede	Andel ændret	Andel hjem- vist	Omgørel- ses- procent
1.13 Hjemmehjælp § 83	184	15	88	287	5	31	36
1.14 Voksne - borgerstyret personlig assistance - § 96	125	11	42	178	6	24	30
1.15 Voksne - merudgifter - § 100	554	58	195	807	7	24	31
1.16 Voksne - behandling - §§ 101 og 102	67	12	38	117	10	32	43
1.17 Voksne - beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud - §§ 103-106	29	8	29	66	12	44	56
1.18 Voksne - botilbud - §§ 107-110	105	35	129	269	13	48	61
1.19 Voksne - rehabilitering - § 83a	4	0	2	6	0	33	33
1.20 Voksne - selvudpeget hjælp - §§ 94-94b	15	1	6	22	5	27	32
1.21 Voksne - personlig hjælp, ledsagelse m.v. §§ 81, 82, 84 - 95 og 97 - 99 (2013-2015)	0	0	0	0	-	-	-
1.22 Voksne - afløsning og aflastning - § 84	30	3	17	50	6	34	40
1.23 Voksne - socialpædagogisk bistand - § 85	166	35	126	327	11	39	49
1.24 Voksne - genoptræning - § 86	15	2	14	31	6	45	52
1.25 Voksne - kontante tilskud § 95	51	5	38	94	5	40	46

	Stad- fæstet	Æn- dret/ ophæ- vet	Hjem- vist	Realitets- behand- lede	Andel ændret	Andel hjem- vist	Omgørel- ses- procent
1.26 Voksne - ledsa- geordning - § 97	83	11	25	119	9	21	30
1.27 Voksne - støtte og kontaktperson - §§ 98 og 99	9	4	4	17	24	24	47
1.28 Hjælpe midler - § 112	1.551	72	345	1.968	4	18	21
1.29 Forbrugsgoder - § 113	276	27	54	357	8	15	23
1.30 Biler - §§ 114 og 115	376	26	173	575	5	30	35
1.31 Boligindretning - § 116	210	11	35	256	4	14	18
1.32 Pasning af nært- stående - §§ 118-122	13	2	5	20	10	25	35
1.33 Magtanvendelse, voksne, alarmsyste- mer - § 125	0	0	0	0	-	-	-
1.34 Magtanvendelse, voksne, fastholdelse mv. - § 126	0	0	0	0	-	-	-
1.35 Magtanvendelse, voksne, tilbageholdel- se i boligen - § 127	0	0	0	0	-	-	-
1.36 Magtanvendelse, voksne, beskyttelses- midler - § 128	0	0	0	0	-	-	-
1.37 Magtanvendelse, voksne, besøgsrestrik- tioner - § 137b og 137c stk. 2	1	1	0	2	50	0	50
1.38 Magtanvendelse, voksne, indgreb i selvbestemmelsesret- ten, anbragte i boform v/strafferetlig afg. - § 137g-j	1	0	0	1	0	0	0

	Stad- fæstet	Æn- dret/ ophæ- vet	Hjem- vist	Real- tets- behand- lede	Andel ændret	Andel hjem- vist	Omgørel- ses- procent
1.39 Magtanvendelse, børn og unge - § 123	0	0	0	0	-	-	-
1.40 Magtanvendelse, voksne - §§ 129 og 129 a	0	0	0	0	-	-	-
1.41 Diverse	5	4	3	12	33	25	58
2 Andre love - tidligere nævnsområder	0	0	0	0	-	-	-
2.1 Andre love - tidligere nævnsområder	0	0	0	0	-	-	-
3 Dagtilbudsloven	127	43	24	194	22	12	35
3.1 Økonomisk friplads - §§ 43, stk. 1, nr.2, stk. 2, 43a, 44, 63 nr.2, 63a, 64, 76 stk. 1, nr.1 og 77	81	27	14	122	22	11	34
3.2 Øvrige bestemmelser - §§ 43, stk.1, nr. 3,4 og 5	46	16	10	72	22	14	36
4 Almenboligloven	222	0	41	263	0	16	16
4.1 Almene boliger - §§ 54-61	222	0	41	263	0	16	16
5 Boligstøtteloven	56	3	14	73	4	19	23
5.1 Indskudslån - §§ 54-71	56	3	14	73	4	19	23
5.2 Beregning	0	0	0	0	-	-	-
6 Sygedagpengeloven	3.606	464	227	4.297	11	5	16
6.1 Uarbejdsdygtighed - § 7	950	159	45	1.154	14	4	18
6.2 Bortfald af retten til sygedagpenge - §§ 21-23	172	58	7	237	24	3	27

	Stad- fæstet	Æn- dret/ ophæ- vet	Hjem- vist	Realitets- behand- lede	Andel ændret	Andel hjem- vist	Omgørel- ses- procent
6.3 Revurdering og forlængelse - §§ 24-29	1.283	102	103	1.488	7	7	14
6.4 Beskæftigelseskrav - selvstændig / lønmodt. - §§ 30-34 og 42	79	23	24	126	18	19	37
6.5 Anmeldelse - §§ 35-39 og 41, 42 og 43	251	21	5	277	8	2	9
6.6 Beregning af sygedagpenge - §§ 46-53	45	13	5	63	21	8	29
6.7 Arbejdsgiverrefusion - anmeldelse § 59	376	16	7	399	4	2	6
6.8 Arbejdsgiverrefusion - øvrige betingelser §§ 54-58 og 60	342	47	24	413	11	6	17
6.9 Sygedagpenge - øvrige bestemmelser §§ 3 - 6, 8 - 20	108	25	7	140	18	5	23
7 Lov om højeste, mellemste førtidspension m.fl.	85	9	20	114	8	18	25
7.1 Forhøjelse af pension §§ 13 - 15, 21, 24, 44 og 44a	34	2	0	36	6	0	6
7.2 Bistands- og plejetillæg §§ 16 stk. 1 og 2	10	3	1	14	21	7	29
7.3 Personlige tillæg og helbredstillæg §§ 17-20,26,27 og 43	41	4	19	64	6	30	36
7.4 Lov om højeste, mellemste førtidspension m.fl. - diverse	0	0	0	0	-	-	-
8 Lov om social pension	885	49	135	1.069	5	13	17

	Stad- fæstet	Æn- dret/ ophæ- vet	Hjem- vist	Real- tets- behand- lede	Andel ændret	Andel hjem- vist	Omgørel- ses- procent
8.1 Person- ligt/helbredstillæg - §§ 14, 14c og 43	251	9	92	352	3	26	29
8.2 Beregning og ud- betaling - §§ 27-40 og 46-49	6	5	0	11	45	0	45
8.3 Tilbagebetaling - §§ 41 og 42	0	0	0	0	-	-	-
8.4 Andre ankesager	0	0	0	0	-	-	-
8.5 Ret til pension - på det foreliggende - § 17 stk. 2	512	13	38	563	2	7	9
8.6 Ret til pension - §§18-20	61	13	3	77	17	4	21
8.7 Seniorførtidspen- sion - § 17 stk. 3	43	9	2	54	17	4	20
8.8 Hvilede pension og frakendelse - §§ 43a og 44	1	0	0	1	0	0	0
8.9 Diverse	11	0	0	11	0	0	0
9 Aktivloven	5.624	1.871	1.146	8.641	22	13	35
9.1 Hjælp til enkelt- udgifter - §§ 81-81a	838	30	185	1.053	3	18	20
9.2 Hjælp til sygebe- handling - §§ 82-82a	485	18	180	683	3	26	29
9.3 Særlig hjælp ved- rørende børn - § 83	25	1	4	30	3	13	17
9.4 Forsørgelse af børn - § 84	2	0	0	2	0	0	0
9.5 Hjælp til flytning - § 85	214	19	59	292	7	20	27
9.6 Hjælp til efterle- vende - § 85a	0	0	0	0	-	-	-

	Stad- fæstet	Æn- dret/ ophæ- vet	Hjem- vist	Real- tets- behand- lede	Andel ændret	Andel hjem- vist	Omgørel- ses- procent
9.7 Tilbagebetaling af hjælp efter- §§81-85a og 91-97	43	19	7	69	28	10	38
9.8 Enkeltydelse - udgift påtaget før ansøgning	52	0	3	55	0	5	5
9.9 Forsørgerpligt, bopæl, udlandsophold mv. - §§ 2-5	109	36	3	148	24	2	26
9.10 Vejledning og opfølgning - §§ 7-10	0	0	0	0	-	-	-
9.11 Social begivenhed - §§ 11-12a og 22	328	130	64	522	25	12	37
9.12 Udnyttelse af arbejdsmuligheder - §§ 13,13C, 13g og 13f	117	70	28	215	33	13	46
9.13 Formue - §§ 14 og 15	295	128	142	565	23	25	48
9.14 Bevillingstidspunkt og satser - §§ 23-26 samt 22 integrationsydelse	252	70	39	361	19	11	30
9.15 Hjælp til visse persongrupper - §§ 27-29	75	22	28	125	18	22	40
9.16 Fradrag for indtægter - §§ 30-33	442	225	61	728	31	8	39
9.17 Særlig støtte - § 34	130	66	54	250	26	22	48
9.18 Sanktioner - §§ 35-44a	1.019	470	118	1.607	29	7	37
9.19 Revalidering - §§ 46-67	214	11	18	243	5	7	12
9.20 Ledighedsydelse §§ 74-77b	68	21	17	106	20	16	36

	Stad- fæstet	Æn- dret/ ophæ- vet	Hjem- vist	Real- tets- behand- lede	Andel ændret	Andel hjem- vist	Omgørel- ses- procent
9.21 Tilbagebetaling af løbende hjælp - §§ 90 - 97 og 69i	587	392	108	1.087	36	10	46
9.22 Forsørgelse af danske statsborgere i udland - § 6	0	0	0	0	-	-	-
9.23 Ressourceforløbsydelse under ressourceforløb og sanktioner - §§ 68-69h	257	108	21	386	28	5	33
9.24 Ressourceforløbsydelse under jobafklaring og sanktioner - §§ 69j-69u (dog ikke 69s)	67	34	5	106	32	5	37
9.25 Diverse	5	1	2	8	13	25	38
10 Lov om aktiv beskæftigelsesindsats	1.514	378	176	2.068	18	9	27
10.1 Tilbud til andre målgrupper end forsikrede ledige - §§ 9-21a, 21c-68, 75a-75b, 75j-75å og 84-96c	380	55	40	475	12	8	20
10.2 Ressourceforløb - § 68a, b og c	357	96	31	484	20	6	26
10.3 Jobafklaringsforløb - § 68d, e, f og g	273	105	11	389	27	3	30
10.4 Befordringsgodtgørelse ved jobsøgning - §§ 7 og 8	9	0	1	10	0	10	10
10.5 Flexjob - §§ 69-75 dog ikke § 74	183	68	52	303	22	17	40
10.6 Arbejdsredskaber mv. - §§ 74, 76 - 83, 100	51	11	22	84	13	26	39

	Stad- fæstet	Æn- dret/ ophæ- vet	Hjem- vist	Real- tets- behand- lede	Andel ændret	Andel hjem- vist	Omgørel- ses- procent
10.7 Tilbud til forsik- rede ledige - fristsager §§ 84 - 91	179	9	2	190	5	1	6
10.8 Konkurrencefor- vridning §§ 33,49,65,97-98b	2	1	0	3	33	0	33
10.9 Uddannelsespå- læg - § 21b	0	0	0	0	-	-	-
10.10 Diverse	80	33	17	130	25	13	38
11 Seniorjobloven	6	0	0	6	0	0	0
11.1 Seniorjob	6	0	0	6	0	0	0
12 Integrationslo- ven	280	24	28	332	7	8	16
12.1 Integrationsloven samlet (2013-2016)	0	0	0	0	-	-	-
12.2 Integration - hele loven undtaget §§ 6- 15d og 35-41	110	17	3	130	13	2	15
12.3 Boligplacering, integrationsplan og helbred §§ 6-15d	31	1	1	33	3	3	6
12.4 Enkeltydelser §§ 35-41	139	6	24	169	4	14	18
13 Repatrieringslo- ven	3	0	3	6	0	50	50
13.1 Repatrieringslo- ven	3	0	3	6	0	50	50
14 Lov om kompens- ation til handicap- pede i erhverv	23	20	11	54	37	20	57
14.1 Personlig assi- stance, erhverv - § 17 stk. 2 og 3 samt kap. 3 og 4	23	20	11	54	37	20	57

	Stad- fæstet	Æn- dret/ ophæ- vet	Hjem- vist	Real- tets- behand- lede	Andel ændret	Andel hjem- vist	Omgørel- ses- procent
16 Kontantydelses- loven	8	3	0	11	27	0	27
16.1 Kontantydelse	8	3	0	11	27	0	27

BILAG 2

Principafgørelser 2018 – beskæftigelsesområdet

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt i forhold til at afklare:	Principafgørelse
Hvilken beregningsmetode der finder anvendelse ved beregning af fleksløntilskud i en måned, hvor den fleksjobansatte holder ferie uden løn eller feriegodtgørelse.	1-18
Hvordan en kommune skal sanktionere en ydelsesmodtager, der henholdsvis afviser og ophører med et IGU-forløb.	9-18
Hvordan sygedagpenge til en selvstændig erhvervsdrivende med en 6-dages-arbejdsuge skal udbetales.	13-18
Om optrapning af arbejdstid med henblik på tilbagevenden til erhvervsmæssig beskæftigelse i hidtidigt omfang kan sidestilles med afklaring af arbejdsevnen.	14-18
Om der er grundlag for forlængelse af sygedagpengeudbetalingen efter sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 3, i tilfælde, hvor der foreligger en lægelig prognose for tilbagevenden til arbejdsmarkedet i hidtidigt omfang inden for 134 uger, men hvor der ud fra en helhedsvurdering af sagens samlede oplysninger skønnes, at denne ikke er tilstrækkelig sikker.	15-18
Om kommunens ansvar for at indhente arbejdsgiverens oplysninger om lønloftet, og borgerens ret til regulering, når kommunen ikke har oplyst sagen tilstrækkeligt. Samtidig er sagen behandlet for at afklare forståelsen af den efterregulering, der skal ske af fleksløntilskuddet for en periode på op til 12 måneder, hvis lønindtægten efterfølgende ændres, herunder forskellen mellem efterregulering og tilbagebetaling.	16-18
Om tilbagebetaling af hjælp, der bliver udbetalt i en periode, hvor ydelsesmodtager ellers ville have kunnet forsørge sig selv, hvis ikke der havde været udvist uforsvarlig økonomi.	17-18
I hvilke situationer misbrug kan betragtes som en sygdom, der giver ret til udbetaling af sygedagpenge, herunder hvilke krav der stilles til behandlingen.	27-18
Borgerens ret til sygedagpenge ved en ny sygemelding efter afholdelse af ferie.	28-18
Hvordan man beregner forlængelsesperioden, hvis der har været forlængelsesgrunde under den periode på 12 måneder, hvor ydelsesmodtager skal opfylde kravet om 225-timers arbejde.	33-18

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt i forhold til at afklare:	Principafgørelse
Hvornår kommunen skal træffe afgørelse om et permanent fleksjob til en person over 40 år.	35-18
Om betingelsen om at ydelsesmodtager, for at bevare retten til hjælp under ophold i udlandet på grund af særlige forhold, skal søge kommunen om tilladelse.	36-18
Beregning af den ferieperiode hvor ydelsesmodtager har ret til ferie med ydelse.	37-18
Hvornår et erhverv er foreneligt med funktionsnedsættelsen, hvis en borger søger om personlig assistance efter reglerne om kompensation til handicappede i erhverv.	39-18
Betydningen af Østre Landsrets dom af 4. maj 2019, hvorefter udbetalingen af sygedagpenge ikke kan standses med tilbagevirkende kraft i sager om uarbejdsdygtighed.	40-18
Om at der kan udbetales tilskud til personlig assistance til en selvstændig, der udfører personlig assistance for en ansat, samt om der skal ydes tilskud efter reglerne om en ansat personlig assistent, eller om tilskuddet skal beregnes som om, der er rekvireret en personlig assistent fra et vikarbureau.	48-18
Hvornår en ydelsesansøgers eller -modtagers formue er forbrugt, og hvornår den må anses for bevaret, selv om der er sket en overførsel til en anden.	52-18
Hvilken betydning Østre Landsrets dom af 4. maj 2018 har for sager om refusion af sygedagpenge.	53-18
Hvordan indtægter trækkes fra i hjælpen, når en borger, der modtager kontanthjælp, er gift med en ægtefælle, der tidligere sporadisk har modtaget supplerende kontanthjælp til arbejdsløshedsdagpenge, og hvis hjælp er bortfaldet på grund af 225-timersreglen.	54-18
Om at der ikke efter bekendtgørelsen om særlig støtte stilles krav om, at den faktiske bolig, hvortil boligudgiften knytter sig, er omfattet af lejeloven eller er godkendt til beboelse.	57-18
Om grænserne mellem ressourceforløb og førtidspension efter lovændring den 1. juni 2018, dvs. hvornår der er udviklingsperspektiv i forhold til en persons arbejdsevne, herunder hvornår der er en realistisk forventning om, at borgeren kan drage nytte af indsatsen og på sigt forbedre sin situation og blive i stand til at deltage på arbejdsmarkedet, fx i et fleksjob.	58-18
Hvilken betydning Østre Landsrets dom af den 4. maj 2018 har for sager, hvor borger har raskmeldt sig eller har genoptaget sit arbejde i hidtidigt omfang og hvornår retten til sygedagpenge ophører i de situationer.	61-18

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt i forhold til at afklare:	Principafgørelse
Hvordan revurderingstidspunktet i sygedagpengelovens § 24 beregnes i de tilfælde, hvor en borger hverken får udbetalt sygedagpenge eller løn under sygdom, herunder særligt retsstillingen for selvstændige erhvervsdrivende.	62-18
Hvornår og hvorvidt udbetalingen af sygedagpenge skal startes, når sygefraværet er anmeldt efter revurderingstidspunktet.	63-18

BILAG 3

Principafgørelser 2018 – socialområdet

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt i forhold til at afklare:	Principafgørelse
Om en kommune har mulighed for at ophøre et tilbud om hjælp som følge af borgerens manglende samarbejde og for at afklare kommunens forpligtelse i forbindelse med et lovligt ophør af et botilbud.	2-18
Personkredsen for afløsning, herunder om der kan stilles særlige krav til karakteren og omfanget af den pasning, som den nære pårørende varetager i forhold til personen med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Vi ønskede også at belyse, om der kan bevilges afløsning eller aflastning til en pårørende, som er udpeget til at være hjælper efter servicelovens § 94.	3-18
Om den tidligere bruttoindtægt skal satsreguleres, hvis den tabte arbejdsfortjeneste beregnes på baggrund af en løn, der ligger flere år forud for overgangen til tabt arbejdsfortjeneste. Sagen skal også afklare, om bidrag til pensionsordning skal beregnes på baggrund af bruttoindtægten efter satsregulering.	4-18
Om følgerne af analfabetisme kan være omfattet af begrebet særlige sociale problemer i servicelovens § 85, om socialpædagogisk støtte. Formålet med afklaringen var desuden at få beskrevet hvilke overordnede kriterier, der kan indgå i vurderingen af, om der er tale om "særlige sociale problemer".	6-18
Personkredsen for optagelse i særligt botilbud uden samtykke.	11-18
Om et kvindekrisecenter kan fastsætte regler om rygning og alkohol, eller om sådanne regler er ulovlige indgreb i en beboers selvbestemmelsesret. Sagen skulle også afklare, om der må videoovervåges i et kvindekrisecenter.	12-18
Personkredsen for borgerstyret personlig assistance.	18-18
Rækkevidden af kommunens vejledningsforpligtelse og pligt til opfølgning.	22-18
Kriterierne for om misbrugsbehandling skal ske i døgnregi eller ambulante.	23-18

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt i forhold til at afklare:	Principafgørelse
<p>At det er en betingelse for at få boligstøtte udbetalt, at samtlige husstandens medlemmer over 18 år har underskrevet en erklæring om, at de hæfter solidarisk for et eventuelt tilbagebetalingskrav. Det følger af boligstøttelovens bestemmelser.</p>	24-18
<p>At en solidarisk hæftende er part i en sag, hvor der er truffet afgørelse om tilbagebetaling af boligstøtte som følge af en efterregulering af boligstøtten. Baggrunden for dette er, at den solidarisk hæftende har en direkte, væsentlig, individuel og retlig interesse i en sag om tilbagebetaling af boligstøtte som følge af efterregulering, da han/hun hæfter for tilbagebetalingskravet på lige fod med modtageren af boligstøtte. Det betyder bl.a., at den solidarisk hæftende skal have meddelt en individuel afgørelse. En afgørelse om tilbagebetaling af boligstøtte, der kun er truffet overfor modtageren af boligstøtte, har derfor ikke virkning overfor en solidarisk hæfter. En solidarisk hæfter skal have meddelt en afgørelse for, at et krav om tilbagebetaling kan rettes imod ham eller hende.</p>	
<p>At den afgørelse om tilbagebetalingskravet, som en solidariske hæfter skal have meddelt, skal opfylde de krav, der efter forvaltningsloven stilles til en afgørelse. Afgørelsen skal således indeholde resultatet, en begrundelse for afgørelsen, en henvisning til de relevante retsregler, der ligger til grund for afgørelsen, og en klagevejledning.</p>	
<p>Om en borger, der alene har formue, og ikke indtægt, skal betale for ophold i midlertidigt botilbud.</p>	25-18
<p>At muligheden for at modregne i børne- og ungedyldelsen for manglende betaling for dagtilbud er videreført selv om myndighedsansvaret for børne- og ungedyldelsesloven er overgået fra kommunerne til Udbetaling Danmark.</p>	26-18
<p>At Udbetaling Danmark efter børne- og ungedyldelsesloven træffer afgørelse om ydelsen, om udbetaling og om eventuel tilbagebetaling af ydelsen, og at kommunen efter dagtilbudsloven træffer afgørelse om størrelsen af forældres betaling for et barns ophold i dagtilbud og opkræver betalingen for opholdet i dagtilbuddet. Hvis forældrene ikke betaler for barnets ophold i dagtilbuddet, træffer kommunen afgørelse om den manglende betaling, herunder størrelsen, og om modregning i børne- og ungedyldelsen. Afgørelsen om modregning træffes efter børne- og ungedyldelsesloven.</p>	
<p>At kommunen, når den har truffet afgørelse om modregning for manglende betaling for dagtilbud i børne- og ungedyldelsen, kan anmode Udbetaling Danmark om at fradrage den manglende betaling for dagtilbud i hele børne- og ungedyldelsen. Kommunen kan også vælge, at fradraget skal ske via restanceinddrivelsesmyndigheden (SKAT).</p>	
<p>At kommunernes afgørelser kan indbringes for Ankestyrelsen, når det fremgår af lovgivningen, jf. retssikkerhedsloven. Der er ikke fastsat en klageadgang i børne- og ungedyldelsesloven for afgørelser</p>	

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt i forhold til at afklare: Principafgørelse

truffet af kommunen. Det er alene Udbetaling Danmarks afgørelser efter børne- og ungeydelsesloven, der kan påklages til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen har derfor ikke kompetence til at behandle klager over kommunens afgørelse om modregning i børne- og ungeydelsen. Derimod kan kommunens afgørelse efter dagtilbudsloven om eksistensen af det krav, der ønskes modregnet og størrelsen heraf påklages til Ankestyrelsen, idet der er fastsat en klageadgang for kommunes afgørelser efter dagtilbudsloven.

Med denne principafgørelse ophæves principafgørelse 93 – 16.

Hvor kan bevilges dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, når en operation medfører, at forældrene efter indgrebet ikke længere er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste efter serviceloven.	30-18
Hvad der forstås ved huslige pligter, der normalt udføres i forbindelse med hjemmets bevarelse, om der kan bevilges hjælp efter servicelovens § 83, om hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, til omfattende rengøring (hovedrengøring), når borgeren har et behov for det.	31-18
Om folkeskoleloven gør udtømmende op med muligheden for dækning af udgifter til kørsel til og fra skolefritidsordning. Sagen skal også afklare, om der skal være forskel på, om der er tale om kørsel til og fra skole henholdsvis kørsel til og fra skolefritidsordning.	32-18
Hvad vedligeholdelsestræning er. Sagen skulle også afklare, hvilke krav der kan stilles til kommunernes afgørelser om afslag på vedligeholdelsestræning.	34-18
Hvornår betingelserne for støtte er opfyldt efter hjælpemiddelbekendtgørelsen, herunder om borger kan være omfattet af indikationen i hjælpemiddelbekendtgørelsens bilag 1, nr. 5, uden at der er ruptur af tibialis posterior senen.	43-18
Hvordan ansøgninger om plastrer, engangshandsker, engangsvaskelude, gaze, gaseservietter, cremer, vådservietter, håndsprit, spritservietter og andre tilsvarende produkter skal vurderes efter den sociale lovgivning	44-18
Hvornår der kan bevilges en servicehund som et hjælpemiddel til borgere med varigt nedsat psykisk funktionsevne, og om der kan bevilges træning af borgers egen hund til servicehund. Vi ønskede også at give en nærmere vejledning til kommunerne om, hvilke forhold der kan indgå i vurderingen af, om servicelovens væsentlighedskriterium er opfyldt og hvilke krav, der kan stilles til borgere, der bevilges en servicehund i forhold til den pågældendes evne til at varetage pasning, træning og de økonomiske udgifter, der er forbundet med at have hund. Vi ønskede desuden en tydeliggørelse af kommunernes mulighed for at stille krav ved leverandørvalg.	49-18

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt i forhold til at afklare:	Principafgørelse
<p>Om det er foreneligt med almindelige forvaltningsretlige principper, at en agterskrivelse kan få retsvirkning som afgørelse efter udløb af indsigelsesfristen, og i så fald hvordan klagefristen beregnes ved anvendelse af denne model.</p> <p>Om en genvurdering er en garanti- eller ordensforskrift, og hvornår en forhånds-klage kan føre til, at afgørelsen betragtes som påklaget.</p>	50-18
<p>Om princippet om mindre indgribende foranstaltninger kan anvendes i kommunens sagsbehandling om handicapkompenserende ydelser.</p>	51-18
<p>Om døgnhjælp i hjemmet, herunder respirationsovervågning, er at sidestille med døgnophold i forbindelse med pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom eller pasning af døende.</p> <p>Om hvilke kriterier, der kan indgå i kommunens vurdering af, hvornår en alvorlig syg borger har et plejebehov svarende til et fuldtidsarbejde (jf. servicelovens § 118).</p>	56-18
<p>Hvordan beregningsgrundlaget fastsættes, når der ydes hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til selvstændig erhvervsdrivende.</p>	59-18
<p>Om en handleplan kan betragtes som en garantiforskrift, når kommunen ifølge serviceloven alene er forpligtet til at tilbyde en handleplan. Principafgørelsen afløser C-12-05 og C-29-06.</p>	60-18

BILAG 4

Principafgørelser 2018 – det kommunale børneområde

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt i forhold til at afklare:	Principafgørelse
<p>Om afbrydelse af telefonkontakt og afbrydelse af sms-kontakt. Hvis der er ret til telefonisk kontakt, kan kommunen fastsætte rammerne for den øvrige kontakt bl.a. ved at begrænse eller udelukke adgangen til kommunikation via sms. Hensynet skal være den unge og formålet med anbringelsen. At nægte telefonopkald og i stedet alene fastsætte sms-kontakt er afbrydelse af telefonkontakt. Afbrydelse af telefonkontakt skal forelægges børn og unge-udvalget.</p>	20-18
<p>Kommunen har ikke kompetence til at træffe afgørelse om samvær mindre end 45 minutter om måneden. En måned skal forstås som fire uger. Der vil være tale om afbrudt samvær. Sådanne afgørelser skal træffes af børn og unge-udvalget. Fastsættelse af samvær til kun én gang hver 4. uge forudsætter, at der er solide holdpunkter for, at barnet trivsel vil blive skadet ved mere samvær.</p>	46-18